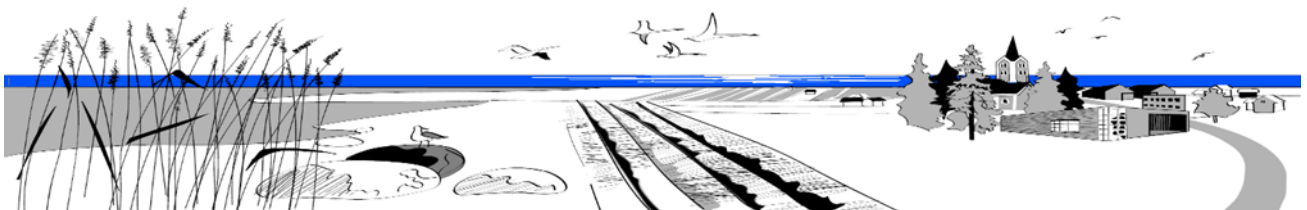

Lumijoen kunta

Talousarvio 2024 Taloussuunnitelma 2025–2026

Sisällys

1.	TALOUSARVION YLEISET PERUSTEET	3
1.1.	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	3
1.2.	YLEISTÄ LUMIJOEN KUNNAN JA KUNTATALOUDEN NÄKYMISTÄ	5
1.3.	HENKILÖSTÖ	9
1.4.	HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN	14
1.5.	SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA	15
2.	TOTEUTA UNELMASI LUMIJOELLA 2025 -STRATEGIA	17
3.	TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ	18
4.	TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA	19
4.1.	SITOVUUS JA TALOUSARVION SEURANTA	20
5.	TULOSLASKELMAOSA.....	24
6.	RAHOITUSOSA	30
7.	KÄYTTÖTALOUSOSA HALLINTOKUNNITTAIN.....	35
7.1	YLEISHALLINTO	36
7.3	SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA	39
7.4.	KEHITYS- JA ELINVOIMALAUTAKUNTA	48
8.	INVESTOINTIOSA	52

1. TALOUSARVION YLEISET PERUSTEET

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuoden 2023 kansainväliset kriisit varjostavat edelleen tulevaisuuden näkymiä koko Euroopassa ja maailmanlaajuisesti. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on jatkunut jo lähes kaksi vuotta ja myös Lähi-idässä käynnistynyt sotaoperaatio on lisännyt levottomuuksia ja heikentänyt turvallisuuden tunnetta. Erilaiset hybridi-vaikuttamisen muodot haastavat kansalaisten ja viranomaisten arkea. Maamme merkittävin turvallisuuspoliittinen päätös sinetöitiin huhtikuussa, kun Suomen Nato-jäsenyys vahvistettiin. Jäsenyys lisää vakautta ja turvallisuutta maassamme ja sen lähialueilla tulevina vuosina.

Vuosi 2023 ei ole tuonut helpotusta talouden tilanteeseen kuntien ja koko Suomen näkökulmasta katsottuna, vaikka kuntatalouden keskeiset tunnusluvut, kuten tilikauden tulos ja toiminnan ja investointien rahavirta, ovat kehitysarvioiden mukaan tänä vuonna vahvoja. Verotuloja kertyy tänä vuonna osin edelleen sote-uudistusta edeltäneiden korkeampien kunnallisveroprosenttien ja jako-osuuksien mukaisesti. Käännös heikompaan on kuitenkin edessä talouskasvun vaimenemisen ja väliaikaisten korkeampien verotulokertymien loppuessa.

Yleisen talouskehityksen epävarmuus on kasvanut kuluneen vuoden aikana, kun kuntien menot kasvavat hintojen noustessa ja investointitarpeet ovat mittavia. Kunta-alan ansiokehitys vaikuttaa kustannusten kehittymiseen. Valtiovarainministeriön lokakuun talouskatsauksen mukaan hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Suomen talous ei kasva verrattuna vuoteen 2022. Vuodelle 2024 arvioidaan, että hintojen nousu on kotitalouden tulojen kasvua hitaampaa ja korkojen nousu olisi ohi. Kotitalouksien ostovoiman paraneminen lisää kulutusta, mutta talouskasvua heikentää rakentamisen heikko tilanne. Työllisyystilanne on kuluvana vuonna heikentynyt, mutta sen odotetaan kohenevan ensi vuoden aikana.

Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Hallituksen sopeutustoimista huolimatta alijäämä on kasvamassa yli kolmen prosentin vuosina 2024 ja 2025. Alijäämän odotetaan supistuvan hieman ennustejakson loppua kohden, kun talouskasvu kiihtyy ja hallituksen toimet alkavat vaikuttaa. Valtionhallinnon alijäämässä ei ole odotettavissa merkittävää kohenemista. Hyvinvointialueiden ja kuntien omat toimet vaikuttavat paikallisesti alijäämän määrään.

Vuoden 2023 alussa sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialue Pohteen vastuulle. Terveysasemalla ja tehostetun palveluasumisen Lumilyhdyssä toiminta on jatkunut ja kuntalaiset ovat olleet pääosin tyytyväisiä saatuihin palveluihin. Epävarmuutta on kuitenkin ollut havaittavissa, kun hyvinvointialueen talouden haasteet ovat vaatineet heti toiminnan käynnistyessä mittavia muutoksia palveluihin. Lähipalvelut olemme saaneet toistaiseksi pitää. Harmitusta on kunnassa aiheuttanut se, että Pohde ei syksyn aikana ole ottanut kesällä valmistunutta uutta upeaa terveysasemaa/hyvinvointikeskusta käyttöön. Käyttöönotto ja lähipalveluiden säilyminen myös tuleville vuosille on edelleen kunnan ja kuntalaisten tavoitteena.

Päiväkoti Pikkulumi valmistui myös kesällä ja siellä toiminta on käynnistynyt. Varhaiskasvatuksen väki viihtyy tiloissa hyvin. Päätäjät ovat myös testanneet tiloja kokouskäyttöön. Ruutikankaan ampumaurheilukeskus

pääsi Opetus- ja kulttuuriministeriön kärkihankkeeksi uudelleen ja osarahoitus saatiin suorituspaikkojen rakentamiseksi. Kesällä 2024 toteutuu alueella muun muassa kivääripracticalin MM-kisojen esikisat.

Kaikki vuodelle 2023 suunnitellut investoinnit eivät edenneet maaliin ja vuonna 2024 joudumme supistamaan investointisuunnitelmaa merkittävästi heikentyneen taloustilanteemme vuoksi. Heikennyksistä merkittävin on valtionosuusiemme leikkaus yli miljoonalla eurolla verrattuna tämän vuoden osuuteen.

Korotimme veroprosenttia maltillisesti ja se on vuonna 2024 8,9 %. Sen lisäksi haemme yhteistoimintaneuvotteluiden kautta uusia ratkaisuja lakisääteisten tehtäviemme hoitamiseen todennäköisesti vähenevän henkilökunnan voimin.

Kunnan asukasluku on kasvanut merkittävästi kuluvan vuoden aikana, kun vuodesta 2022 kuntaa vastaanottamamme ukrainalaiset ovat hakeneet kotikuntaoikeutta. Uudet kuntalaiset tarvitsevat kotoutumiseen jatkossakin kunnan ja kuntalaisten tukea.

Vuosi 2024 on meille erityisen haasteellinen. Toivon, että selviämme vaikeuksista ja kunta jatkaa elinvoimaisena kohti parempaa tulevaisuutta. Yritysten elinvoiman kehittymiseen ja uusien yritysten tukeen sat-saamme aloittamalla yhteistyön Limingan elinvoimapalveluiden kanssa. Kuntatalouden tärkeimpiä kivijalkoja ovat elinvoimaiset yritykset ja hyvä työllisyystilanne.

Tehdään työtä yhdessä Lumijoen ja lumijokisten parhaaksi!

Paula Karsi-Ruokolainen, kunnanjohtaja

1.2. Yleistä Lumijoen kunnan ja kuntatalouden näkymistä

Kuntatalouden näkymät

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos säilyi vuonna 2022 vahvana, vaikka se heikkeni suhteessa kahteen aiempaan vuoteen. Tulosta selittää työllisyyden ja talouden hyvä kehitys sekä siitä seurannut verotulojen kasvu. Kuntatalouden lukuja paransi vuonna 2022 osassa kuntia kertaluonteiset tuloerät, kuten sote-kiinteistöjen myynneistä kertyneet tulot. Valtakunnallisesti kuntatalouden vuosikate heikkeni, mutta oli edelleen yli poistotason ja myös nettoinvestointien. Vuosikate laski erityisesti pienemmissä kunnissa ja kaupungeissa, vähiten laskua oli yli 100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä. Kuntatalouden eriytyminen näkyi selkeästi suurten kaupunkien ja pienten kuntien välillä vuonna 2022.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus on laskemassa vuonna 2024 vuoden 2023 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 290 milj. eurolla. Pääosin muutos johtuu sote-uudistuksen yhteydessä kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden kustannusten ja tulojen tarkentumisesta sekä sen vuoksi valtionosuuteen tehtävistä korjauksista. Peruspalvelujen valtionosuuksia ollaan vähentämässä myös pysyvästi vuodesta 2024 alkaen. Vähennyksen määrä tarkentuu, kun sote-uudistukseen liittyvät rahoituslaskelmat päivittyvät lopullisiksi vuoden 2022 verotuksen valmistuttua.

Valtionvarainministeriön syksyllä 2023 julkaiseman Kuntatalousohjelma vuosille 2024–27 mukaan valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen olisi vuonna 2024 hieman kuntataloutta vahvistava. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitettaisiin täysi valtionosuus ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoitaisiin kunnille. Uusi maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen vahvistaa hieman kuntataloutta. Kunnille ei osoiteta hallitusohjelmassa uusia tehtäviä tai velvoitteita vuonna 2024. Kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantumisen sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Kuntien toimintaedellytysten vahvistamiseksi hallitus käynnistää kuntien normituksen keventämishojelman, johon kytketään kaikki kuntia ohjaava sektorilainsäädäntö soveltuvin osin.

TE-palveluiden siirto kuntien vastuulle laajentaa kuntien tehtäväkenttää ja kasvattaa kuntatalouden toimenpiteitä noin 900 miljoonalla eurolla vuonna 2025. Myös valtionosuudet kasvavat, kun TE-palveluiden myötä kunnille siirtyvät kustannukset sekä uudistuksesta aiheutuva kasvu kuntien etuusmenoissa kompensoidaan kunnille. Uudistuksessa kuntien henkilöstömäärä kasvaa noin neljällä tuhannella henkilötyövuodella, mikä kasvattaa vuonna 2025 huomattavasti kuntien henkilöstömenoja.

Kunnan peruspalvelut ovat työvoimavaltaisia, joten kunta-alalle sovitun lähivuosien virka- ja työehtosopimuksen kustannusvaikutuksilla on iso vaikutus tulevien vuosien menoihin. Kuntien talouteen vaikuttivat jo vuonna 2023 päätökset, kuten varhaiskasvatusmaksujen alennus ja sen kompensointi. Kunnat ovat saaneet tukea Ukrainasta tulevien lasten varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen valmistavaan opetukseen.

Tilanne Lumijoella

Lumijoen vuoden 2024 talousarvion laadinnan perustana on ollut vuoden 2023 talousarvio ja talouden toteuman kuukausittainen seuranta 2023. Merkittävä, yli miljoonan euron valtionosuuksien leikkaus keikautti

kuitenkin talousarvion laadinnan täysin uusiksi. Vuosi 2022 toteutui alijäämäisenä johtuen erikoissairaanhoidon syksyn 2022 korkeista kustannuksista sekä sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toiminnan talousarvion huomattavasta ylityksestä. Sote-palveluiden kokonaisulkoistus päättyi 31.5.2022 ja kunta järjesti palvelut omana toimintana ennen palveluiden siirtymistä hyvinvointialueelle. Lääkäripalvelut hankittiin ulkoiselta toimijalta. Aiempina vuosina kertyneillä ylijäämillä pystyttiin alijäämä kattamaan. Ylijäämää jäi vain 44 000 euroa. Kunnan strategisena tavoitteena on kunnan itsenäisenä pysyminen. Se edellyttää ylijäämäistä kuntataloutta. Vuoden 2023 marraskuun toteuma näyttää talouslukujen mukaan olevan hieman ylijäämäinen. Huomattavat nousut energian ja elintarvikkeiden hinnoissa, inflaation kasvu ja korkojen nousu näkyvät talouden toteumassa.

Kunta on joutunut käynnistämään yhteistoimintaneuvottelut talouden tasapainottamiseksi. Tasapainotus vaatii toiminnan ja organisaation uudelleenjärjestelyä. Henkilöstöä joudutaan jonkin verran vähentämään. Talouden tasapainotus edellyttää useamman vuoden tarkkaa suunnitelmaa ja toteutusta siten, että kunnan lakisääteiset tehtävät onnistutaan hoitamaan asianmukaisesti.

Väestö

Vuonna 2016 asukasluku on ollut vuoden lopussa Lumijoen historian korkein eli 2106 asukasta. Vuodenvaihteessa 31.12.2022 oli asukasluku 1988 ja lokakuun 2023 lopun tilanteessa asukkaita oli 2040.

kk/vuosi	asukasluku	lkm +/-	muutos %
12/2016	2106	+36	1,7 %
12/2017	2081	-25	-1,2 %
12/2018	2052	-29	-1,4 %
12/2019	2020	-32	-1,5 %
12/2020	2036	+16	+0,8 %
12/2021	2018	-18	-0,9 %
12/2022	1988	-30	-1,5 %
10/2023	2040	+52	+2,5 %

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2023 syyskuun loppuun mennessä Lumijoelle oli syntynyt 8 (v. 2022: 20) lasta. Kuolleita vastaavaan aikaan oli 14 (v. 2022: 13) joten kuolleiden enemmisyys oli kuusi (6). Syyskuun 2023 tilastojen mukaan Lumijoelle oli muuttanut 83 henkilöä (2022: 83) ja Lumijoelta muutti 74 henkilöä (2022: 94) eli nettomuutto oli +9 henkilöä (2022: -11). Vuoden 2023 merkittävää väestönkasvua selittää Lumijoelle vuoden 2022 maaliskuussa käynnistynyt ukrainalaisten maahanmuutto ja asettuminen Lumijoelle sekä heidän kotikuntaoikeutensa hakuprosessi vuoden 2023 aikana.

Väestöstä Lumijoella on alle 15-vuotiaita lokakuun 2023 tilastojen mukaan 486 eli 23,8 % (2022: 24,4 %), 15–64-vuotiaita 1152 eli 56,5 % (2022: 55,9 %), 65–74-vuotiaita 239 eli 11,7 % (2022: 11,3 %) ja yli 75-vuotiaita

163 eli 8 % (2022: 8,0 %). Eläkkeellä olevia Lumijoella oli vuonna 2021 21,9 % asukkaista. Lumijokisten keski-ikä vuoden 2022 lopussa oli 38,7 vuotta.

Perusasteen jälkeisen, vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneita 15 vuotta täyttäneitä kuntalaisia oli vuonna 69,5 %, ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneita 21,5 %.

Lumijoella perheitä on 488 ja asuntokuntia yhteensä 758. Asukkaista 98 % asuu rivi- tai pientalossa. Vuokralla asuvia on noin 18,5 % väestöstä.

Työllisyystilanne

Vuoteen 2022 verrattuna työttömien työnhakijoiden määrä on noussut Lumijoella. Lokakuussa 2023 oli 75 työtöntä työnhakijaa, kun vastaava luku 2022 lokakuussa oli 43. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,1 % (v. 2022 5,2 %). Lumijoella työllisen työvoiman määrä oli lokakuun lopun 2023 työvoimahalinnon tilaston mukaan 825 henkilöä.

Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistossa (TE-toimisto) oli lokakuun 2023 lopulla 3 500 avointa työpaikkaa. Samaan aikaan työttömiä työnhakijoita oli 20 651 (ml. kokoaikaisesti lomautetut, 2 153 henkilöä). Vuoden takaiseen verrattuna työttömien määrä on 3 351 suurempi.

Lokakuun lopussa maakunnan työttömyysaste oli 10,9 % (koko maa 9,7 %) ja Oulussa 11,3 %. Kunnittain työttömien osuus työvoimasta vaihteli Reisjärven 6,2 %:n ja Pudasjärven 14,8 %:n välillä.

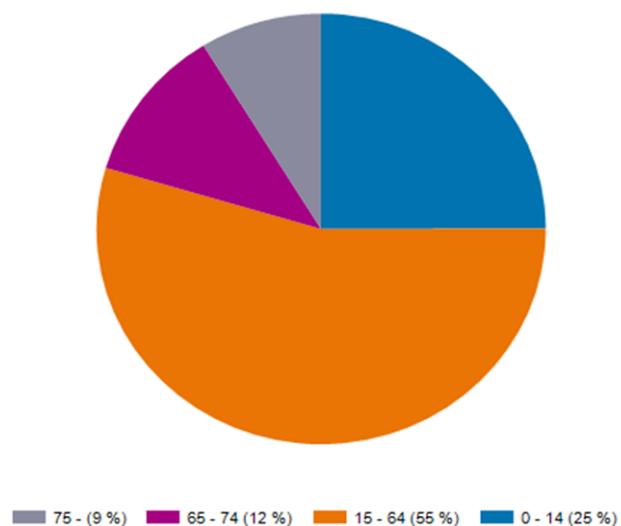
Nuorten alle 25-vuotiaiden työttömien määrä oli maakunnassa lokakuun 2023 lopussa 2 800. Yli 50-vuotiaita työttömiä oli 6 600. Pitkäaikaistyöttömiä (yli vuoden työttömänä) oli 7 200.

Vuoden 2021 tilastojen mukaan Lumijoella oli työpaikkoja 479 (2020: 446). Lumijokisista Lumijoella työskenteli omassa kunnassa 263 ja muualta töihin Lumijoelle tuli 216 henkilöä. Lumijoen ulkopuolella lumijokisia työskenteli 496 henkilöä (2020: 473). Työpaikkaomavaraisuus oli 63,1 %. Alkutuotannon työpaikkoja (2021) Lumijoella oli 18,4 %, jalostuksen työpaikkoja 19,8 % ja palvelualan paikkoja 59,3 %.

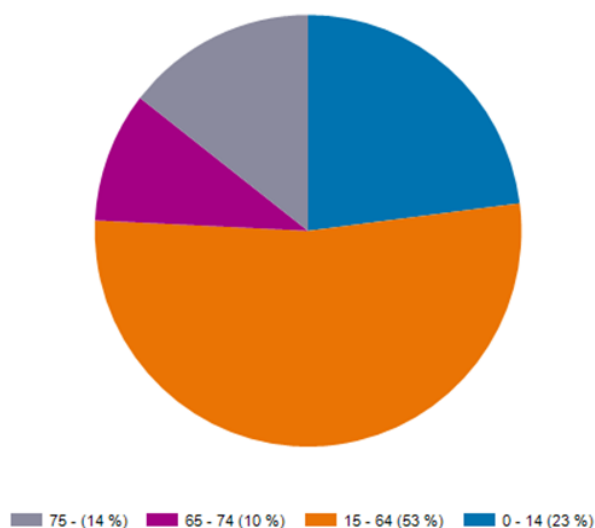
Tilastokeskuksen ennusteista poimitut väestöennustekuviot vuodelle 2024 ja 2040:

Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Ikä. Lumijoki, Yhteensä, Väestö 31.12. (ennuste 2021), 2024.

Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Ikä. Lumijoki, Yhteensä, Väestö 31.12. (ennuste 2021), 2040.

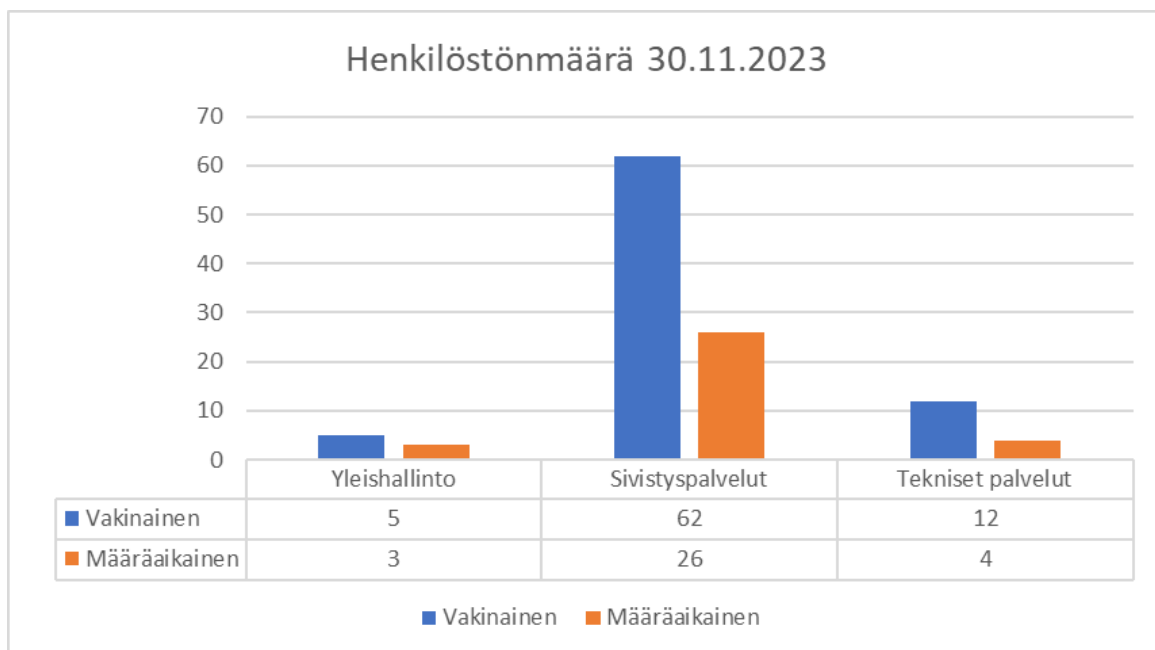

1.3. Henkilöstö

Henkilöstön määrä muuttui Lumijoella väliaikaisesti 1.6.2022, kun sote-palveluiden henkilöstö siirtyi takaisin kunnan palvelukseen kunnan ja palveluntuottajan välisen sopimuksen päättyessä. Vuoden 2023 alussa sote-henkilöstö siirtyi edelleen hyvinvointialueen palvelukseen. Vuoden 2023 marraskuun lopun tilanteessa, henkilöstön määrä on yhteensä 112, joista 79 on vakinaisia ja 33 määräaikaista.

Henkilöstö 30.11.2023	Vakinainen	Määräaikainen	Kaikki yhteensä
Yleishallinto	5	3	8
Sivistyspalvelut	62	26	88
Tekniset palvelut	12	4	16
Kaikki yhteensä	79	33	112

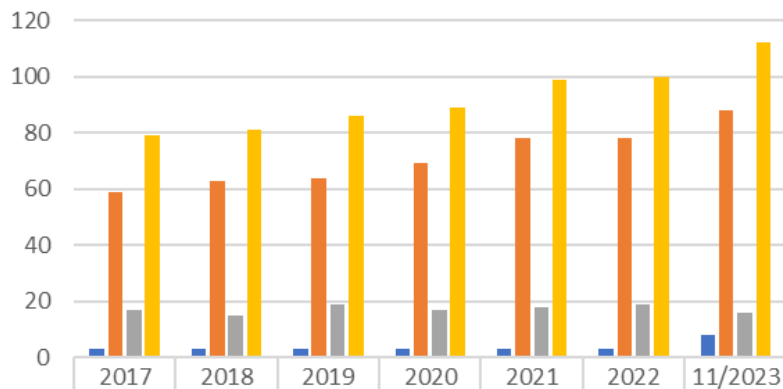

Suurin henkilöstön määrä on sivistys ja hyvinvointi -toimialalla, jossa on 78,6 % koko kunnan henkilöstön määrästä. Toiseksi suurin on kehitys- ja elinvoima, jossa henkilöstömäärä 14,3 %. Yleishallinnon henkilöstömäärä on 7,1 %.

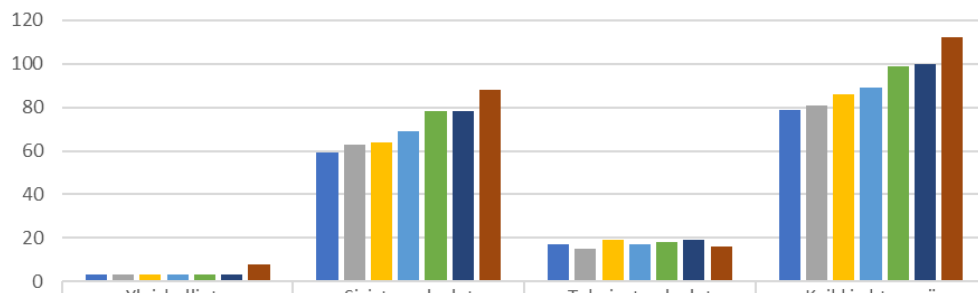
Alla olevissa taulukoissa ei ole otettu huomioon perusturvahallinnon henkilöstöä, joka on siirtynyt vuoden 2023 alusta lähtien hyvinvointialueelle. Vuoden 2022 lopussa kunnan koko henkilöstömäärä oli 142; sisältäen 42 perusturvantyöntekijää. 2018–2020 perusturvahallinnossa työskenteli 5 ja vuonna 2021 6 työntekijää.

Henkilöstömäärä 2017 - 2023

■ Yleishallinto	3	3	3	3	3	3	8
■ Sivistyspalvelut	59	63	64	69	78	78	88
■ Tekniset palvelut	17	15	19	17	18	19	16
■ Kaikki yhteensä	79	81	86	89	99	100	112

Henkilöstömäärä 2017 - 2023

	Yleishallinto	Sivistyspalvelut	Tekniset palvelut	Kaikki yhteensä
■ 2017	3	59	17	79
■ 2018	3	63	15	81
■ 2019	3	64	19	86
■ 2020	3	69	17	89
■ 2021	3	78	18	99
■ 11/2022	3	78	19	100
■ 11/2023	8	88	16	112

Talousarvion valmistelun yhteydessä on laadittu kunnan toimialoittainen henkilöstösuunnitelma. Valtuusto asetti talouslaskentakouluun syksyllä 2023 talousarvion hyväksymisen edellytykseksi positiivisen vuosikatteen. Tämän seurauksena hallintokunnille on asetettu taloudelliset raamit, joiden puitteissa heidän tulee järjestää palvelunsa talousarviovuonna 2024. Henkilöstökulujenkin osalta on tehty vähennyksiä edelliseen vuoteen verrattuna. Kunnassa ei ole vielä saatu päätökseen yhteistoimintaneuvotteluja, vaan toimintaa joudutaan sopeuttamaan talousarviovuoden aikana siten, ettei henkilöstökulut ylitä valtuuston asettamasta talousarvioraamista. Talousarvioon sisällytetyt henkilöstökulut on arvioitu osittain pienemmiksi kuin lautakunnittain laaditut henkilöstösuunnitelmat vaatisivat.

YLEISHALLINNON HENKILÖSTÖSUUNNITELMA VUOSILLE 2022 – 2026

YLEISHALLINTO	2022	2023	2024	2025	2026
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
Arkisto- ja palvelusihteeri	0,8	1	1	1	1
Palvelusihteeri		1	0,2	0,2	0,2
Talous- ja hallintojohtaja	1	1	1	1	1
Viestintä- ja markkinointiasiantuntija		1			
Työllisyys- ja maahanmuuttokoordinaattori		1	1	1	1
Yhteensä	2,8	6	4,2	4,2	4,2
ERO ed. vuoteen	0	3,2	-1,8	0	0

Palvelusihteerin palkkamenoista on sisällytetty 20 % yleishallintoon, 50 % kehitys- ja elinvoimalautakunnan talousarvioon sekä 30 % sivistys- ja hyvinvointilautakunnan talousarvioon.

SIVISTYS JA HYVINVOINNIN HENKILÖSTÖSUUNNITELMA VUOSILLE 2022 – 2026					
SIVISTYS JA HYVINVOINTI	2022	2023	2024	2025	2026
OPETUSTOIMI					
Sivistystoimen palvelut					
Koulusihteeri	1	1	1	1	1
Peruskoulun rehtori	1	1	1	1	1
Peruskoulun apulaisrehtori	0	0	0		
Peruskoulu					
Koulunkäynninohjaaja	12	14	11	11	11
Erityisluokanopettaja	1	2	2	2	2
Erityisopettaja tuntiopettaja	2	1,4	0	0	0
Erityisopettaja	2	2	2	2	2
Esiluokanopettaja	2	2	1	1	1
Peruskoulun luokanopettaja	12	12	11	11	11
Lehtori	3	3	3	3	3
Opinto-ohjaaja	0	0	1	1	1
Tuntiopettaja (päätoim.)	7	7	6	6	6
VAPAA-AIKA JA KULTTUURITOIMI					
Nuoriso					
Vapaa-aikatoimen ohjaaja	1	1	1	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1
Liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori		1	1		
Kulttuuri					
Kirjasto- ja kulttuuritoimen johtaja	1	1	1	1	1
Kirjastovirkailija	1	1	1	1	1
VARHAISKASVATUS					
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1	1
Päiväkodin apulaisjohtaja	1	1	1	1	1
Palvelusihteeri			0,3	0,3	0,3
Kiertävä lastenhoitaja	2	3	3	3	3
Perhepäivähoitaja päiväkodissa	1	1	0	0	0
Lastenhoitaja ryhmäperhepäivähoidossa	3	0	0	0	0
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	9	12	12	10,5	9,5
Varhaiskasvatuksen sosionomi	0	0	0,5	1,5	2,5
Varhaiskasvatuksen opettaja	5	7	7,5	8	8
Varhaiskasvatuksen avustaja		3	0	0	0
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja		1	1	1	1
Yhteensä	69	79,4	70,3	69,3	69,3
ERO ed. vuoteen	4	10,4	-9,1	-1	0

Vuonna 2023 opetustoimessa on jatkunut 7–9 lk. erityisen tuen pienryhmien toiminta (määräaikainen erityisopetuksen tuntiopettaja) ja resurssiopettaja 7–9-luokkien samanaikaisopetukseen ja sijaisuuksien hoitamiseen. Koulukuraattori on siirtynyt hyvinvointialueen palvelukseen, mutta on toiminut Lumijoen peruskoululla.

Liikuntatoimessa on vuosille 2023–2024 talousarvioesityksissä määräraha määräaikaisen liikunta- ja hyvinvointikoordinaattorin palkkakustannuksiin. Koordinaattori aloitti työnsä tammikuussa 2023.

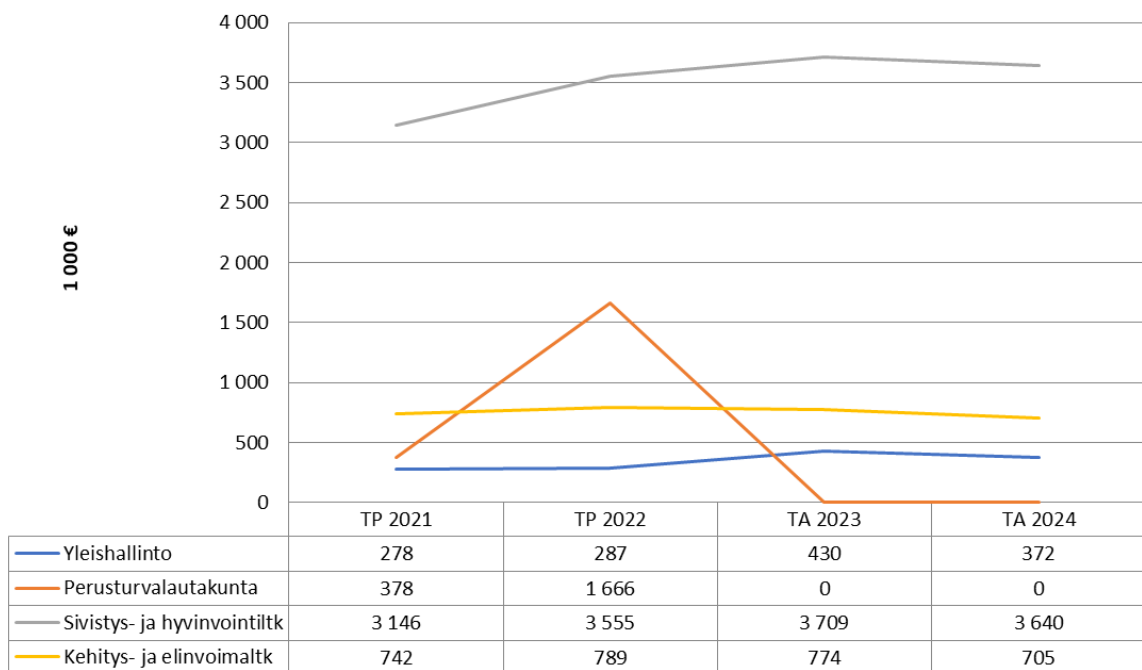
KEHITYS- JA ELINVOIMAN HENKILÖSTÖSUUNNITELMA VUOSILLE 2022 - 2026					
KEHITYS- JA ELINVOIMA	2022	2023	2024	2025	2026
TEKNISEN TOIMEN HALLINTO					
Kiinteistöpäällikkö	1	1	1	1	1
Kunnaninsinööri	1	1	1	1	1
Palvelusihteeri	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5
Projektityöntekijä (Kiinteistöveroselvitys)	1	0,33			
TUKIPALVELUT					
Ateria- ja puhtauspalvelut					
Ateria- ja puhtauspalveluiden työnjohtaja	1	1	1	1	1
Ravitsemistryöntekijä	1	2	3	3	3
Ravitsemistryöntekijä (oppisopimus)		1			
Yhdistelmätyöntekijä	3,55	1,42	2	2	2
Siivooja	4,52	4	3,8	3,8	3,8
Siivooja (oppisopimus)	0,25				
Kiinteistönhoitopalvelut					
Kesätyöntekijät	0,66	0,66	0,5	0,5	0,5
Kiinteistönhoitaja	3	2	2	2,5	3
Kiinteistönhoitaja (oppisopimus)		0,5	1	0,5	
Apumies	0,4	0,5			
Teknisen toimen hallinto	3,3	2,63	2,5	2,5	2,5
Ateria- ja puhtauspalvelut	10,32	9,42	9,8	9,8	9,8
Kiinteistönhoitopalvelut	4,06	3,66	3,5	3,5	3,5
YHTEENSÄ	17,68	15,71	15,8	15,8	15,8
ERO EDELLISEEN VUOTEEN		-1,97	0,09	0	0

Henkilöstökulut sivukuluineen tulosalueittain v 2021 alk

Henkilöstökulut 1000 e	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Yleishallinto	278	287	430	372
Perusturvalautakunta	378	1 666	0	0
Sivistys- ja hyvinvointiltk	3 146	3 555	3 709	3 640
Kehitys- ja elinvoimalk	742	789	774	705
Yhteensä	4 544	6 297	4 913	4 717

Henkilöstökulut 2020 - 2024

1.4. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Lumijoen kunnalla on hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen käytössä sähköinen hyvinvointikertomus, jota on päivitettävä valtuustokausittain. Uusin hyvinvointikertomus- ja suunnitelma vuosille 2022–2025 päivitettiin kuitenkin paperisena ja valtuusto hyväksyi sen kokouksessaan 20.3.2023 (§ 69). Sosiaali- ja terveydenhuollossa monipuolisin valtakunnallisin kyselyin ja tilastoinnein kerättävät toiminta- ja taloustiedot muodostavat tietopankin, josta kunnat saavat oman kunnan ja kuntalaisten tiedoista koottuja muuttujia/indikaattoreita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmiin ja toteutukseen.

Hyvinvoinnin edistäminen on yksi kunnan merkittävimmistä tehtävistä nyt, kun sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu on siirtynyt hyvinvointialueelle. Hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta tulee aiempaa tärkeämpi työkalu hyvinvointitehtävien hoidossa ja seurannassa.

Yhteistyön rajapintoja valmistellaan hyvinvointialueen ja kuntien kesken. Liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori on toiminut aktiivisesti kunnan ja hyvinvointialueen välisessä hyvinvointityössä. Yhteistyö on toistaiseksi ollut vahvasti strategiapainotteista ja hallinnollista toimintaa. Liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori on omassa työssään edistänyt aktiivisesti kuntalaisten liikumista ja hyvinvointia.

1.5. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on osa kunnan johtamisjärjestelmää, toimintaa ja toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa sekä toiminnan arviointia. Sisäinen valvonta on kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja toiminnan riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia.

Riskienhallinta kuuluu sisäiseen valvontaan, mutta se mainitaan laissa erikseen sen jatkuvasti kasvavan merkityksen vuoksi. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen perustuu kunnan perustehtävään, toimintaympäristön analysointiin, kuntastrategiaan sekä sen toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Riskienhallinta sisältää kunnan tavoitteita uhkaavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja priorisoinnin sekä tuloksellisen hallinnan.

Kunnanvaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (Kuntalaki 14 §). Kunnanhallitus huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä (Kuntalaki 39 §). Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta. Sisäisen valvonnan toteuttamis- ja valvontavastuu on kunnanjohtajalla.

Riskienhallinta on ohjeistettu kunnan hallintosäännössä ja on osa kunnan sisäistä valvontaa. Tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä.

Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

- 1) hallinnon ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä seuraavista asioista:
 - a) toimielimistä ja johtamisesta;
 - b) kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä;
 - c) henkilöstöorganisaatiosta;
 - d) taloushoidosta;
 - e) hallinnon ja talouden tarkastuksesta;
 - f) sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta;

Lumijoen kunnan valvonta järjestetään niin, että kunnan perustehtävissä varmistetaan ulkoisen ja sisäisen valvonnan toimivuus. Ulkoinen valvonta on johdosta riippumatonta. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastajayhteisö. Sisäinen valvonta on osa johtamista jokaisen viranhaltijan tehtävissä.

Lumijoen kunnan riskienhallinnassa lautakunnat, johtoryhmä ym. toimielimet tunnistavat, arvioivat ja priorisoivat vuosittain toimintaansa liittyvät keskeisimmät riskit. Merkittävistä riskeistä raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä maaliskuun loppuun mennessä.

Riskienhallinta perustuu

1. *riskin tunnistamiseen ja kuvaamiseen*
2. *riskin toteutumisen vaikutusarviointiin (merkittävyyteen) ja riskin toteutumisen todennäköisyyteen*
3. *mahdollisuuteen hallita riskiä eri menetelmillä (valvonta)*
4. *riskeistä raportointiin ja riskien seurantaan.*

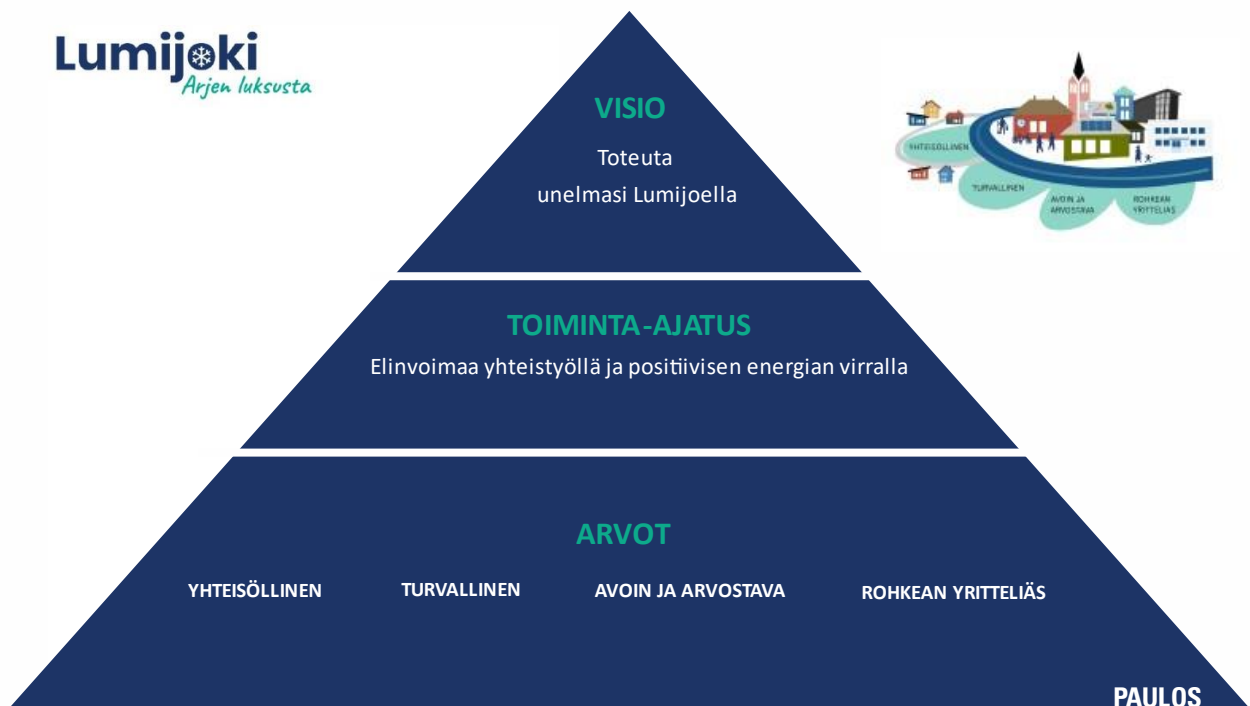
Kunnan ja kuntakonsernin riskit voidaan jakaa esimerkiksi strategisiin riskeihin, toiminnallisiin riskeihin, taloudellisiin riskeihin ja omaisuusriskeihin. Osa riskeistä on kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä ja osa ulkoapäin tulevia. Riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa kunnan asemaan, talouteen, palvelukykyyn, työvoiman saatavuuteen ja yleiseen kilpailukykyyn asukkaista ja yrityksistä.

Kunnan toiminnassa on tunnistettu useita riskitekijöitä. Henkilöstöriski on yksi merkittävä tekijä Lumijoella, kun viranhaltijamäärä lakisääteisten tehtävien hoitoon on pieni ja tehtäväkokonaisuudet hyvin laajoja. Pätevän henkilöstön saatavuus avoimiksi tuleviin tehtäviin on haastavaa.

Valtuusto on 29.5.2017 (§ 43) hyväksynyt Lumijoen kunnan hallintosäännön, jossa määritellään mm. kunnan organisaatio, keskeisimpien tehtävien hoito sekä toimivallan jako. Hallintosäännön 9 luku sisältää sisäisen valvonnan ja riskien hallinnon tehtävät ja vastuut Kuntalain (410/2015) 90 §:ssä säädetyn hallintosäännön sisällön mukaisesti. Hallintosääntöön on tehty tarvittavat muutokset vuosien aikana. Uusi päivitys laaditaan alkuvuoden 2024 aikana.

2. TOTEUTA UNELMASI LUMIJOELLA 2025 -STRATEGIA

3. TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTIÖISSÄ

Lumijoen kuntakonserniin kuuluvat Kiinteistö Oy Lumijoen Kartano ja Lumijoen Vesi Oy. Valtuusto asettaa konserniyhtiölle toiminnallisia ja määrällisiä tavoitteita ja päättää kunnassa toteutettavasta konsernivalvonnasta. Lumijoen kunnan konserniohje on päivitetty vuonna 2012. Konserniohjeen päivitystyö on edelleen kesken.

Kiinteistö Oy Lumijoen Kartanon tehtävänä on kuntakonsernin johdon ohjeiden mukaan hoitaa vuokra-asuntotoimintaa niin, että toiminta tuottaa kulunsa velkaantumatta ja asuntojen arvo säilyy. Huonokuntoisempia vuokra-asuntoja pyritään korvaamaan uudisrakentamisella.

Lumijoen Vesi Oy:n tehtävänä on turvata kuntalaisille laadukkaan ja hinnaltaan kilpailukykyisen puhtaan veden saatavuus ja vastata jäteveden käsittelystä.

Tytäryhtiöt toimivat osinkoa jakamattomina yhtiöinä.

4. TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio on valtuuston tärkein toiminnan ja talouden ohjauksen väline. Talousarvio on kunnanvaltuuston tahto siitä, miten kunnassa käytettävät resurssit jaetaan toimialojen kesken. Talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvio tulee muodostua kunnanhallituksen ja viime kädessä valtuuston näkemysten mukaiseksi strategiaa toteuttavaksi ja tukevaksi suunnitelmaksi.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviolla ja taloussuunnitelmalla on kaksi näkökulmaa, jotka määräävät suunnitelmien rakenteen. Nämä näkökulmat ovat

a) kokonaistalouden näkökulma

- tuloslaskelmaosa
- rahoitusosa

b) toiminnan ohjauksen näkökulma

- käyttötalousosa
- investointiosa

Talousarvio jakaantuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosaan sekä investointi- ja rahoitusosaan.

Taloussuunnitelmaosat:

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

Käyttötalousosassa kunnanvaltuusto asettaa toimitilien- ja tehtäväkohtaisesti toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin.

Investointi- ja rahoitusosa

Investointiosassa osoitetaan hankekohtaiset määrärahat ja tuloarviot. Investointimenot ja – tulot budjetoidaan arvioidun rahankäytön ja tulokertymän mukaan.

Rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen, miten paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin, miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja kuinka se katetaan.

Käyttösuunnitelmat

Kunnanvaltuusto hyväksyy vuosittain talousarviossa toimielimelle toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviossa osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat, joilla toteutetaan talousarviota. Investointiosa jaetaan eri hankkeille ja kohteille hankesuunnitelmalla.

Lumijoen kunnan hallintosääntöön (luku 8) sisältyvät säädökset talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta, täytäntöönpanosta, sitovuudesta sekä talousarvioon tehtävistä muutoksista.

4.1. Sitovuus ja talousarvion seuranta

Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Talousarvion käyttötalousosaan sisällytetään tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Valtuuston nähden sitova taso on **lautakunnan bruttotulot ja -menot**.

Lumijoen kunnan käyttötalousosan rakenne on seuraava (sisältää myös lautakuntien raportointitason):

1. Yleishallinto

2. Sivistys ja hyvinvointi

- Opetustoimi
- Vapaa-aika ja kulttuuri
- Varhaiskasvatus

3. Kehitys ja elinvoima

- Toimitilapalvelut
- Muut palvelut
- Tukipalvelut

Vuoden 2024 talousarvion määrärahojen sitovuus ulkoisin bruttomenoin ja tuloin

Valtuustoon nähdessä käyttötaloudessa ovat sitovia seuraavat määrärahat euroa

Yleishallinto	Menot	-931 217
	Tulot	72 000
Sivistys- ja hyvinvointiltk	Menot	-4 483 608
	Tulot	213 006
Kehitys- ja elinvoimailtk	Menot	-2 080 134
	Tulot	689 026
Yhteensä	Menot	-7 494 959
	Tulot	974 032

Investointiosan tulo- ja menomäärärahat ovat sitovia hanketasolla. Vastuu investointihankkeiden määrärahojen riittävydestä on lautakunnan johtavalla viranhaltijalla.

Tuloslaskelmaosan tulo- ja menomäärärahat ovat ohjeellisia.

Rahoitusosan tulo- ja menomäärärahat ovat ohjeellisia lukuun ottamatta pitkäaikaisten lainojen lyhennys- ja lisäysmäärärahoja, joita ei saa ylittää ilman valtuuston päätöstä.

6.5 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA (ULKONINEN)

Sitovuustaso Valtuuston nähden	Sit. *) B	Määrärahat	Tuloarviot
		1000 eur	1000 eur
KÄYTTÖTALOUSOSA		-7 494	974
Yleishallinto	B	-931	72
Sivistys- ja hyvinvointi	B	-4 483	213
Kehitys- ja elinvoima	B	-2 080	689
TULOSLASKELMAOSA			6 837
Verotulot	B		3 639
Valtionosuudet	B		3 194
Korkotulot	B		1
Muut rahoitustulot	B		3
Korkokulut	B	-311	
Muut rahoituskulut	B	-1	
INVESTOINTIOSA		-846	48
Yleishallinto			
Osakkeet	B	0	0
Asunto-osakkeet (Kerrostalohanke)	B		
Tonttimaat	B	-40	20
Kaavoitus	B	-20	
Ruutikankaan kehittäminen	B	-180	
Kehitys- ja elinvoima ltk			
Kevyenliikenteen väylien rakentaminen	B	-10	
Uuden kaava-alueen rakentaminen	B		
Ristitien silta	B	-50	
Luontotien kunnostus (sis.korj. suunnittelun)	B	-300	
Virkistysalueiden kehittäminen	B	-15	
Kiinteistökorjaukset	B	-100	
Varjakan laitureiden kunnostus	B		
Koulun piha-alueen viiht.parantaminen	B	-20	
Päiväkodin pihan saneeraus	B	-96	28
Työajanseuranta	B	-15	
RAHOITUSOSA		-315	800
Pit.aik.lainojen lis.	B	0	800
Pitkäaik.lain väh	B	-315	0
Lyhytaik. lainojen muutos	B	0	0
Yhteensä		-8 655	8 659

*) B=bruttomääräraha/-tuloarvio, N= nettomääräraha/-tuloarvio

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kunnanvaltuusto. Määräraha on valtuuston toimitielimelle (lautakunta) antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Toimitielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimitielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, talousarviota muutetaan. Muutoksen yhteydessä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta toimitielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa

kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

Kunnan tuloarviot ovat paitsi tavoitteellisia myös velvoittavia. Tuloarvio on valtuuston asettama tulotavoite, jonka olennainen alittuminen todennäköisesti vaikuttaa rahoituksen perusteisiin talousarviossa. Jos esimerkiksi merkittävä tuloerä, kuten verotulo, valtionosuus tai käyttöomaisuuden myynti, on jäämässä olennaisilta osin toteutumatta, on rahoitustarpeen kattamiseen osoitettava kate muulla tulo- tai pääomarahoituksella tai menojen karsimisella.

Lautakuntien johtavilla viranhaltijoilla on oikeus tehdä lautakunnan tulosalueiden välillä tulo- ja menomäärärahojen muutoksia, mikäli ne eivät muuta lautakuntatason bruttotuloja ja -menoja. Jos määrärahat ylittään, on talousarviota muutettava. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että **valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana**. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin sekä määrärahoihin. Valtuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, kun organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Talousarvion seuranta

Talousarvion toteuma raportoidaan **kuukausittain** kunnanhallitukselle. Lisäksi toteuma tuodaan valtuustolle tiedoksi kokousaikataulun mukaisesti. Talousarvio edellyttää lautakunnilta sekä niiden alaisilta tulosalueilta säännöllistä talousarvion seurantaa. Lautakunnat tuovat tiedoksi talousseurannan mahdolliset poikkeamat kunnan johtoryhmässä.

Kuntien ja kuntayhtymien taloustiedot raportoidaan Valtiokonttorille. Kunnilla ja kuntayhtymillä on viisi (5) eri raportointikokonaisuutta raportoitavana. Neljännesvuosiraportointi laaditaan 31.3., 30.6., 30.9. ja 31.12. tilanteista.

Valtuutus lainanottoon

Valtuusto oikeuttaa kunnanjohtajan sekä talous- ja hallintojohtajan nostamaan tilapäisluottoa enintään 4 milj. euroa (päätös kuntatodistusten liikkeelle laskemisesta valtuuston päättämän limiitin puitteissa) kunnan maksuvalmiuden turvaamiseksi. Lisäksi valtuusto oikeuttaa hallintosäännön mukaisesti kunnanjohtajan sekä talous- ja hallintojohtajan ottamaan kunnanhallituksen päätöksellä uutta pitkäaikaista lainaa enintään rahoituslaskelmassa osoitetun/vahvistetun pitkäaikaisten lainojen lisäyksen mukaisesti.

5. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo- ja menojen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tilikauden tuloksen muodostuminen kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

TULOSLASKELMA (ulkoinen)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos EUR TA23/TA24	Muutos% TA23/TA24	TTS 2025	TTS 2026	Muutos% TA24/TA25
	€	€	€	€	%	1 000 €	1 000 €	%
Toimintatulot	1 242 881	910 037	974 032	63 995	7,0 %	1 003	1 023	3 %
Myyntituotot	438 568	196 887	235 928	39 041	19,8 %	243	248	
Maksutuotot	426 548	143 000	95 000	-48 000	-33,6 %	98	100	
Tuet ja avustukset	172 581	46 000	113 550	67 550	146,8 %	117	119	
Vuokratuotot	194 009	49 150	500 954	451 804	919,2 %	516	526	
Muut toimintatuotot	11 175	34 000	28 600	-5 400	-15,9 %	29	30	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0					
Toimintamenot	-14 844 390	-7 977 612	-7 494 959	-482 653	-6,1 %	-7 720	-7 874	3,0 %
Henkilöstömenot	-6 295 833	-4 913 120	-4 717 621	-195 499	-4,0 %	-4 859	-4 956	
Palvelujen ostot	-6 841 328	-1 509 620	-1 546 218	36 598	2,4 %	-1 593	-1 624	
Aineet ja tarvikkeet	-1 046 655	987 612	-790 630	1 778 242	-180,1 %	-814	-831	
Avustukset	-488 618	-343 400	-300 800	-42 600	-12,4 %	-310	-316	
Vuokrat	-153 112	-106 990	-117 090	10 100	9,4 %	-121	-123	
Muut toimintakulut	-18 845	-116 870	-22 600	-94 270	-80,7 %	-23	-24	
Toimintakate	-13 601 508	-7 067 575	-6 520 927	-418 658	-7,7 %	-6 717	-6 851	3,0 %
Verotulot	6 349 577	3 418 000	3 639 000	221 000	6,5 %	3 729	3 821	2,5 %
Valtionosuudet	7 058 249	4 358 762	3 194 213	-1 164 549	-26,7 %	3 722	3 921	16,5 %
Rahoitustulot ja -menot	-48 263	-46 000	-307 500	261 500	568,5 %	-343	-343	
Korkotuotot	1 986	1 000	1 000			5	5	
Muut rahoitustuotot	7 492	5 000	3 000			5	5	
Korkokulut	-57 128	-50 000	-311 000			-350	-350	
Muut rahoituskulut	-613	-2 000	-500			-3	-3	
VUOSIKATE	-241 945	663 187	4 786	-658 401	-99,3 %	391	548	8079,0 %
Poistot ja arvonalennukset								
Suunnitelman mukaiset poistot	-673 838	-613 000	-877 359	264 359	43,1 %	-944	-946	7,6 %
Arvonalentumiset								
TILIKAUDEN TULOS	-915 783	50 187	-872 573	-394 042	-1838,6 %	-553	-398	-36,7 %
Poistoeron lis./väh. +	-366 448	45 000	44 877					
Varausten lis./väh. +	450 000							
Rahastojen lis./väh. +								
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-832 231	95 187	-827 696	-394 042	-969,5 %	-553	-398	-33,2 %
Tavoitteet ja tunnusluvut								
Toimintatulot/Toimintamenot, %	8,4	11,4	13,0			13,0	13,0	
Vuosikate/Poistot, %	-35,9	108,2	0,5			41,5	58,0	
Vuosikate €/asukas	-122	325	2			191	266	
Kertynyt yli-/alijäämä	44 350	139 537	-688 159			359	-38	
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	22	68	-337			175	-19	
Asukasmäärä vuoden lopussa	1987	2040	2040			2050	2060	

Toimintatulot

Lumijoen kunnan toimintatuotot vuonna 2024 ovat reilu 974 t euroa. Toimintatuotot nousevat noin 64 t euroa (+7 %) vuoden 2023 talousarvioon verrattuna.

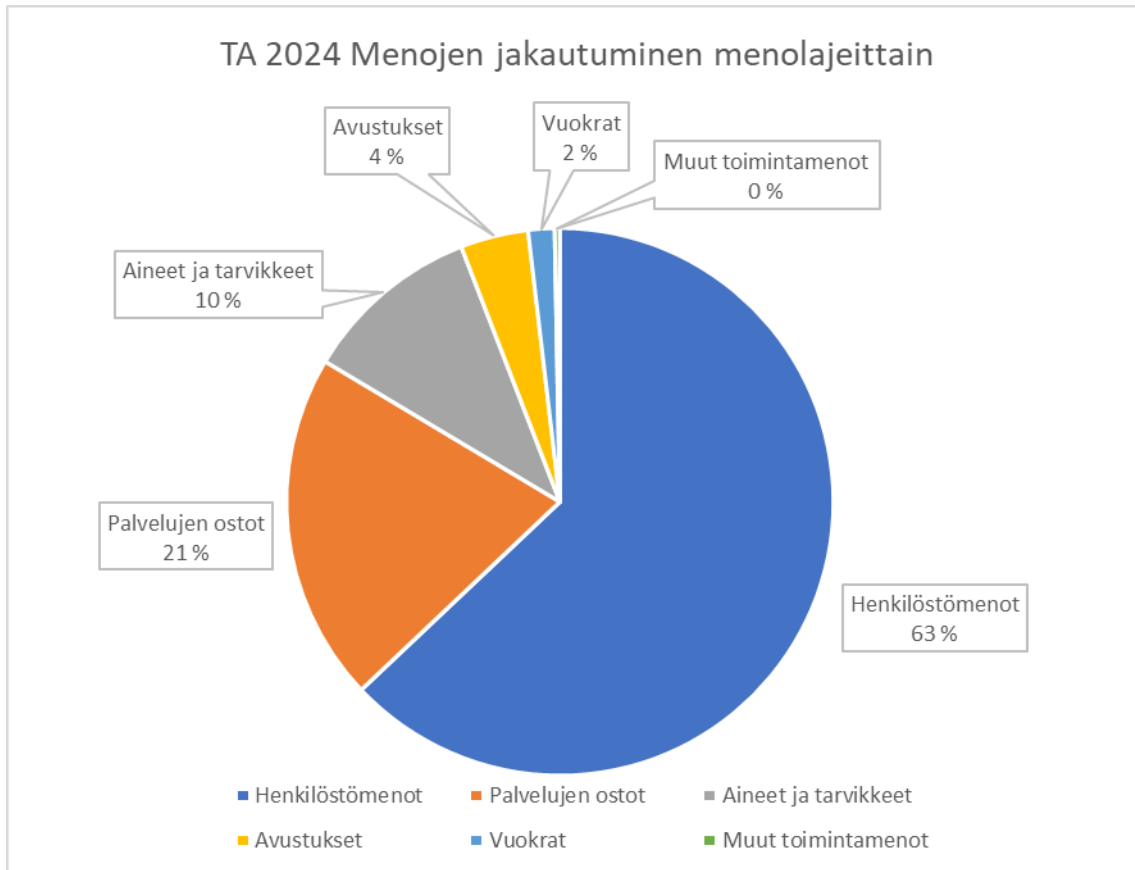
Toimintamenot

Lumijoen kunnan ulkoiset toimintakulut vuonna 2024 ovat lähes 7,5 milj. euroa. Toimintakulut laskevat noin 482 t euroa (-6,1 %) vuoden 2023 talousarvioon verrattuna.

Henkilöstökulut

Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa on 1.5.2022–30.4.2025. Sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia. Kustannukset nousevat vuonna 2023 kustannukset nousevat keskimäärin vähintään 3,05 prosenttia ja vuonna 2024 keskimäärin vähintään 3,11 prosenttia. Sopimuskorotukset on huomioitu Lumijoen talousarviossa.

Lumijoen kunnan henkilöstökulut vuonna 2024 ovat noin 4,7 milj. euroa. Henkilöstökulut laskevat vuoden 2023 talousarvioon verrattuna noin 200 t euroa (- 4,0 %). Henkilöstökulujen lasku johtuu lautakuntien henkilöstöresursseihin kohdistuvista vähennyksistä, kuten määräaikaistuuksien päättymisistä.

Toimintakate

Toimintakate ilmoittaa, kuinka paljon toimintamenoista jää katettavaksi verorahoituksella ja valtionosuuksilla. Toimintakate laskee vuonna 2024 noin 547 t euroa (-7,7 %) vuoden 2023 talousarvioon verrattuna.

Verotulot

Kuntaliiton lokakuun 2023 verotulojen ennustekehikon mukaan Lumijoen kunnan vuoden 2024 verotulot nousevat 6,5 %:a vuoteen 2023 verrattuna. Kuntaliiton ennustekehikossa on huomioitu kansalliset tekijät, joiden lisäksi kunnan talousarvioon verotulot tulee arvioida kunnan omien, paikallisten tekijöiden mukaisina. Yksittäisinä verotuloihin merkittävästi vaikuttavina tekijöinä ovat väestötekijät. Lumijoen kunnan talousarvioon verotulot on arvioitu Kuntaliiton ennusteiden mukaisesti ja niihin on lisätty kunnanvaltuuston 13.11.2023 hyväksymä 0,58 % veronkorotus.

Verotulot 1000 e	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TTS 2025	TTS 2026
Kunnallisvero	5 735	2 920	3 130		
Yhteisövero	288	190	169		
Kiinteistövero	326	308	340		
Verotulot yhteensä	6 349	3 418	3 639	3 729	3 821
Muutos %		-46,2	6,5	2,5	2,5

Kunnanvaltuuston 13.11.2023 päätöksellä kunnan tuloveroprosentti vuonna 2024 on 8,9 %.

Kiinteistöveron tuotto Lumijoella koostuu suurimmalta osin vakituisten asuntojen verokertymästä. Vuoden 2024 ennuste kiinteistöverokertymälle on voimassa olevilla prosenteilla 340 000 euroa.

Lumijoen kunnan veroprosentit, %	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloveroprosentti	8,9	8,36	21,0	21,0	21,0	21,0
Kiinteistöveroprosentit						
Maapohjan kiinteistövero	1,3					
Yleinen kiinteistövero	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Vakituinen asuntorakennus	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Muut asuinrakennukset kuin vakituiset	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15
Rakentamaton rakennuspaikka	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00			
Eräiden laitosten veroprosentti	3,00	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuus koostuu kahdesta osasta, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VM) ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta (OKM). Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirretään yhtä paljon tuloja kuin siirtyvät palvelut maksoivat ennen uudistusta. Kuntien valtionosuuksista leikattiin uudistuksen rahoittamiseksi kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisen kunnan leikkausosuus vaihtelee.

Valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen taseaus. Nämä erät lasketaan osana peruspalvelujen valtionosuutta. Koko maan tasolla vaikutus kuntiin on kustannusneutraali, mutta yksittäisellä kunnalla nämä sote-erät voivat olla tärkeimmässä roolissa valtionosuuksien tason kannalta.

Vuoden 2022 verotuksen valmistumisen myötä jälkikäteistarkistuksen vaikutus on 501 miljoonaa euroa valtionosuuksia vähentävä. Vuoden 2023 osalta vähennys huomioidaan takautuvasti vuosina 2025–2027. Vähennys on kaikille kunnille asukasta kohden yhtä suuri. Lisäksi on huomioitu vuodelle 2024 valtionosuuteen 192 miljoonan euron määräaikainen lisäys.

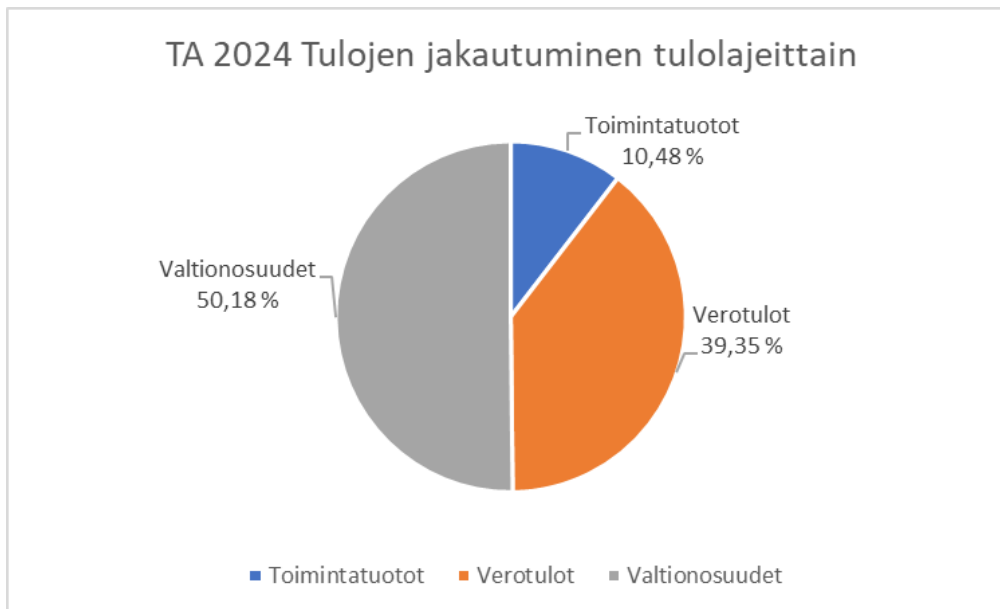
Peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotus vuodelle 2024 on 2,2 prosenttia ja se lisää valtionosuutta n. 53 miljoonaa euroa. Hallitusohjelman mukaan peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotukseen tehdään yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys vuosina 2024–2027. Vuonna 2024 vähennys pienentää valtionosuutta n. 24 miljoonaa euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 22,09 prosentista 21,92 prosenttiin vuonna 2024. Muutoksessa on huomioitu lisäyksenä 0,07 prosenttiyksikköä liittyen uusien ja laajenevien tehtävien

toteuttamiseen siten, että valtionosuus on 100 %. Indeksissästö alentaa valtionosuusprosenttia 0,24 prosenttiyksikköä.

Valtionosuudet 1000 e	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TTS 2025	TTS 2026
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 106	2 881	1 886		
Verotulojen tasaus	2 214	1 492	1 369		
Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-335	-337	-388		
Verotulomenetysten kompensatio	1 073	322	327		
Valtionosuudet yhteensä	7 058	4 358	3 194	3 722	3 921
Muutos %		-38,3	-26,7	16,5	5,3

Vuosikate

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuoden 2024 talousarviossa vuosikate on noin 4700 euroa. Vuosikate laskee -99,3 % vuoden 2023 talousarvioon verrattuna. Vuosikate ei riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja.

Poistot

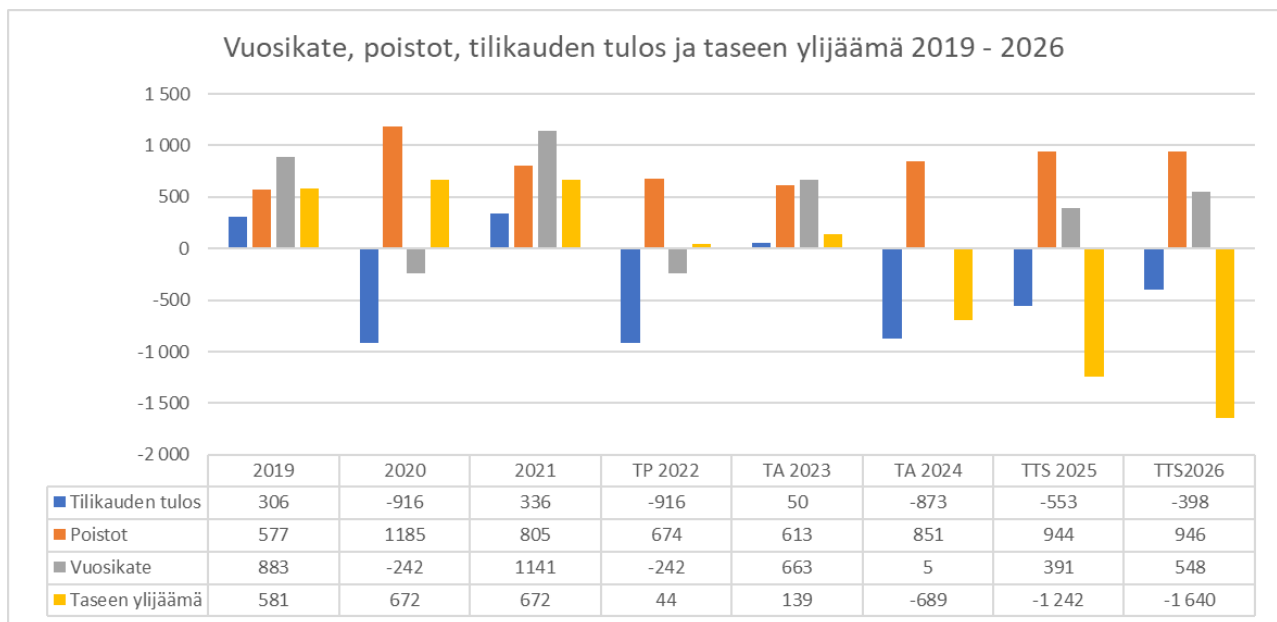
Poistot on otettu talousarvioon poistoennusteen mukaisina huomioiden talousarviovuoden uudet investoinnit. Poistosuunnitelman muutoksesta johtuvia vaikutuksia ei ole otettu huomioon talousarviovuoden poistolaskelmissa.

Tilikauden tulos

Talousarviossa 2024 tilikauden tuloksesta muodostuu poistojen jälkeen negatiivinen noin 846 t euroa.

Tilikauden yli-/alijäämä

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksen käsittelyeriä. Talousarviossa on huomioitu investointivaraksesta johtuvaa poistoeron muutosta noin 44 t euroa. Vuoden 2024 talousarviossa tilikauden alijäämäksi muodostuu noin 801 t euroa.

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituotoilla.

Vuosikate prosenttia poistoista

$100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonaista investointia alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Kertynyt ylijäämä, €/asukas

$(\text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}) / \text{Asukasmäärä}$

Tunnusluvun asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Pitkän aikavälin tulorahoituksen tavoitearvon tulisi olla vähintään 300–400 euroa per asukas.

6. RAHOITUSOSA

Toiminnan rahoitusta voidaan tarkastella rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen toiminnan ja investointien rahavirta ja rahoituksen rahavirta eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden rahavirran yhteismäärä osoittaa rahavarojen muutoksen tilikaudella. Eli miten talousarvioon kuntalain mukaan otettavien toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, rahoitustarve, katetaan.

Rahoitusosataulukko on tuotu vuoden 2023 vahvistetun talousarvion rinnalle muutettu talousarvio, sillä valtuuston vuodelle 2022 myöntämä laina investointeja varten saatiin nostettua vasta talousarviovuoden 2023 aikana. Tällä muutoksella on vaikutusta rahoitusosan rahavirtoihin sekä maksuvalmiuteen vuoden 2023 osalta.

Rahoitusosa	TP 2022	TA 2023	TA 2023 + MU	TA 2024	TTS 2025	TTS 2026
	€	€	€	€	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta				-10 214		
Vuosikate	-241 945	663 187	663 187	4 786	391	548
Tuloksen korjauserät	1 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15	-15
Investointien rahavirta				-748 000		
Investointimenot	-2 834 000	-2 590 000	-2 590 000	-846 000	-1 110	-470
Rahoitusosuudet investointeihin	238 000	20 000	20 000	48 000	20	20
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	38 000	50 000	50 000	50 000	50	50
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 798 945	-1 871 813	-1 871 813	-758 214	-664	133
Rahoituksen rahavirta				485 000		
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-8 000	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset				485 000		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1 500 000	2 500 000	800 000	1 000	1 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-190 000	-900 000	-900 000	-315 000	-330	-330
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 400 000	-500 000	-500 000	0	0	0
Oman pääoman muutokset						
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 596 945	-1 771 813	-771 813	-273 214	6	803
Tavoitteet ja tunnusluvut						
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-1 854	-563 541	-563 541	-155 395	-1 092	-1 192
Investointien tulorahoitus, %	-9,3	25,8	25,8	0,6	35,9	121,8
Laskennallinen lainanhoitokate	-0,4	1,0	1,0	-0,9	0,1	0,3

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulo-rahoituksen määrän, joka varainhoitovuonna on käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen.

Toiminnan rahavirtaan ei sisälly budjetoitavia tuloarvioita ja määrärahoja, vaan kaikki rahavirtaan sisältyvät erät ovat siirtoja tuloslaskelmaosasta tai niiden oikaisuja. Siirtyviä eriä ovat vuosikate ja satunnaiset erät.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta. Mainitut erät siirtyvät talousarvion investointiosasta, eikä niihin rahoitusosassa enää osoiteta määrärahaa tai tuloarviota. Investointiosasta siirtyvät meno- ja tuloerät esitetään rahoitusosassa bruttomääräisinä.

Rahoituksen rahavirta ja lainamäärä

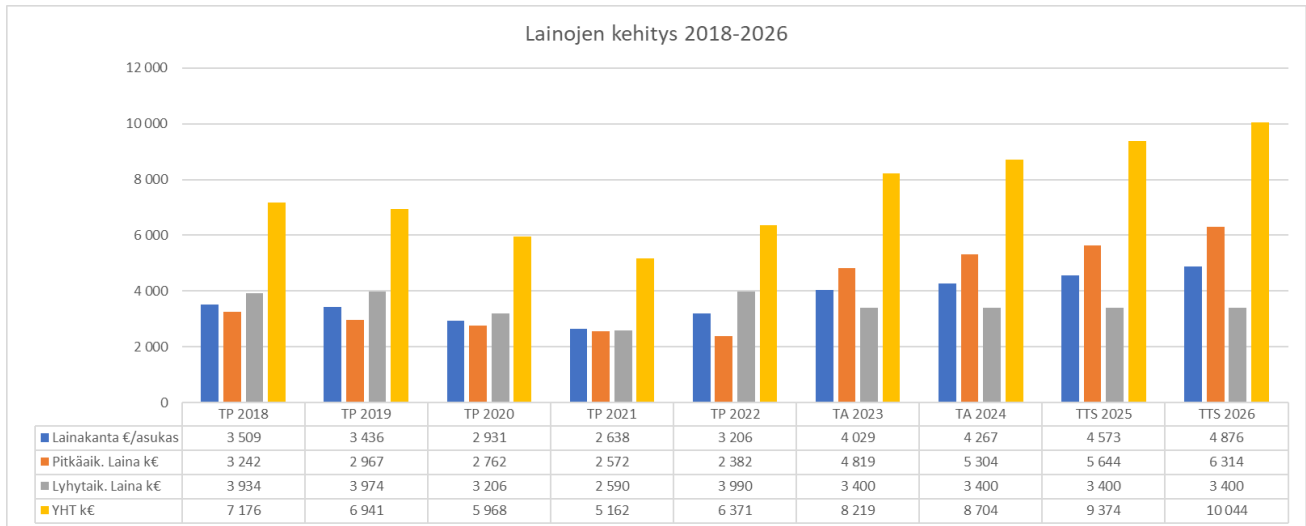
Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset.

Lainakanta

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus päättää pitkäaikaisen vieraan pääoman ottamisesta valtuuston talousarviossa asettamissa rajoissa. Kunta on lyhentänyt vuonna 2023 pitkäaikaisia lainoja yhteensä noin 252 t euroa ja lyhytaikaisia lainoja 400 t euroa. Vuodelle 2022 valtuusto päätti 1 milj. euron pitkäaikaisen lainan ensimmäisen erän nostamisesta terveysaseman ja päiväkodin rakentamiseksi, mutta muiden investointien rahoituksesta ei erikseen päätetty, joten rahoituksessa on käytetty edelleen vuonna 2023 myös kuntatodistuskauppaa valtuuston myöntämän limiitin puitteissa. Korkotilanteen muutos kuluvana vuonna edellyttää jatkossa kunnan lainarahoituksen tarkempaa analyysiä. Lainamäärä vuoden 2023 lopussa on arviolta 8,22 milj. euroa, 4029 euroa/asukas.

Kunnassa seurataan aktiivisesti rahamarkkinoiden kehitystä. Kuluvan vuoden aikana korkokustannukset ovat kasvaneet merkittävästi, joten talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella on varauduttava merkittävästi suurempiin korkomenoihin sekä lyhytaikaisten lainojen siirtämiseen pitkäaikaisiin lainoihin.

	2022	2023	2024	2025	2026
Lainanotto, 1 000 e	1400	2500	800	1000	1000
Lainojen lyhennykset, 1 000 e	190	652	315	330	330
Lainamäärä, 1000e	6371	8219	8704	9374	10044
Lainojen korot, 1 000 e	57	190	311	350	350
Lainamäärä / asukas	3206	4029	4267	4573	4900
Asukasmäärä	1987	2040	2040	2050	2050

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

= rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen kertymä 5 vuodelta. Kertymä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kasvavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Tilinpäätöksessä 2022 Lumijoen kunnan tunnusluku on negatiivinen noin 1,854 milj. euroa.

Investointien tulorahoitusprosentti

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / (\text{Investointimenot} - \text{Investointien rahoitusosuudet})$

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Tilinpäätöksessä 2022 Lumijoen investointien tulorahoitusprosentti on -9,3 %, kun se vuotta aiemmin oli 223,9 %. Talousarvio- ja suunnitelmavuosien investointiosan sekä vuosikateen suuruus vaikuttavat tulorahoitusprosenttiin.

Laskennallinen lainanhoitokate

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Lumijoen laskennallinen lainanhoitokate oli tilinpäätöksessä 2022 - 0,2. Talousarviovuoden 2024 osalta lainanhoitokate näyttää tätäkin alemmalta johtuen lisälainanottotarpeesta ja merkittävästi kasvaneista korkokuluista.

7. KÄYTTÖTALOUSOSA HALLINTOKUNNITTAIN

KÄYTTÖTALOUS HALLINTOKUNNITTAIN

Ulkoinen + Sisäinen 1000 EUR	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Yleishallinto					
Tulot	29	39	72	74	76
Menot	-765	-1 037	-950	-979	-998
Netto	-736	-998	-878	-905	-923
Sivistys ja hyvinvointi					
Tulot	332	240	213	219	224
Menot	-4 416	-5 803	-5 654	-5 824	-5 940
Netto	-4 084	-5 564	-5 441	-5 604	-5 716
Kehitys ja elinvoima					
Tulot	360	2 387	2 335	2 405	2 453
Menot	-2 279	-2 889	-2 536	-2 612	-2 664
Netto	-1 919	-502	-202	-207	-211
Yhteensä					
Tulot	721	2 666	2 620	2 699	2 753
Menot	-7 460	-9 729	-9 140	-9 415	-9 603
Netto	-6 739	-7 063	-6 521	-6 716	-6 850

Nettomenojen %-osuus (ulkoinen)	TP 2022 %	TA 2023 %	TA 2024 %	TS 2025 %	TS 2026 %
Yleishallinto	10	14	13	13	13
Sivistys- ja hyvinvointiltk	61	63	66	66	66
Kehitys- ja elinvoimalk	29	23	21	21	21

7.1 Yleishallinto

Yleishallinnon toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoitteet on laadittu uuden strategian mukaisena.

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Palvelumme ovat ennakkoluulottomia ja ketteriä	Lähipalveluiden turvaaminen, elinvoimaa vahvistavien investointien toteutus Elinkeino- ja maaseutuneuvontapalveluiden tarjoaminen, uusien yritysten neuvonta ja hankeyhteistyön käynnistäminen Limingan kanssa Säännöllinen vuoropuhelu yrittäjien kanssa (aamukahvit, tilaisuudet) Hallittu valmistautuminen TE24-uudistuksen käynnistymiseen; kotoutumisen tuen jatkuminen Muutoskykyinen, ketterä, palvelu- ja kehittämisestä innostunut henkilöstö Kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspintatyön käynnistyminen ja keskinäisen työnjaon suunnittelu Aktiivinen sopimusten johtaminen; yhteistyö palveluiden turvaamiseksi sekä kehittämiseksi	Palveluiden saatavuuden ja laadun seuranta 2024- Kaavoitus, infran rakentaminen Asukasmäärään, tonttikauppaan, rakentamiseen, elinkeinotoimintaan ja työllisyyteen liittyvät tunnusluvut Laadullinen arviointi/ kehityskeskustelut Henkilökunnan pysyvyys, onnistuneet rekrytoinnit Asiakastyytyväisyyskyselyt, palveluntuottajien raportit, vastuunjakotaulukko ja kustannusseuranta Palveluntuottajien raportit/ toiminta ja kustannukset

Investoimme tulevaisuuteen	Kuukausittainen tarkka talouden seuranta johtoryhmässä, hallintokunnittain ja kirjalliset raportit toteumista kuukausittain toimielimien kokouksissa Hyvinvoiva henkilöstö Aktiivinen edunvalvonta eri valmisteluryhmissä ja –vaiheissa - koulutukset - säännölliset kokoukset Osallistuminen yhteistyöelimien työhön ja verkostotapaamisiin Kuntaa kehittäviin hankkeisiin osallistuminen, rahoitusten aktiivinen hakeminen, riittävät henkilöstöresurssit toteutuksiin	Talousluvut ja ennusteet, talousarviossa pysyminen Työhyvinvointikysely, palaute esihenkilöille, sairauspoissaolot
Meren ja luonnon äärellä on tilaa elää ja hengittää	Hyvinvoiva kuntalainen Kuntakumppanuus Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ry:n kanssa Matkailun kehittäminen ja tuoteistaminen yhteistyössä Oulun Matkailun ja seudun kuntien kanssa Myönteisen kuntakuvan kehittäminen Hyvinvointia edistävät yhteiset tapahtumat Hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus	Hyvinvoinnin ja liikkumisen indikaattorit tilastoissa

Uudistamme ja uudistumme	Kuntastrategian jalkauttaminen	Strategian tavoitteiden toteutumisen arviointi luottamustoimieli- missä ja toimintakertomuksessa
	Viestinnän tehostaminen eri kana- vissa, viestintäsuunnitelman laati- minen	Vuosikello, mediaseurannan ra- portit
	Kuntalaisten osallistumisen mah- dollistavien sähköisten työkalujen käyttöönotto,	Luottamustoimieliemien toimin- nan (itse)arviointi
		Kuntalais-/asiakastyytyväisyysky- selyt ja palautteet

Hallintokunta	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	EUR	EUR	EUR	1000 EUR	1000 EUR
Yleishallinto					
Toimintatulot	29 124	39 000	72 000	74	76
Toimintamenot	-765 355	-1 018 313	-931 217	-959	-978
Toimintakate, ulkoinen	-736 231	-979 313	-859 217	-885	-903
Sisäiset erät					
Sisäiset vuokrat (menot)	-11 396	-18 595	-19 201	-20	-20
Sisäiset kokoustarjoilut (menot)					
Toimintamenot yhteensä, u + s	-776 751	-1 036 908	-950 418	-979	-998
Toimintakate, ulkoinen + sisäinen	-747 627	-997 908	-878 418	-905	-923
Rahoitustuotot ja -kulut	-42	0	0	0	0
Vuosikate	-747 669	-997 908	-878 418	-905	-923
Suunnitelman mukaiset poistot	-46 748	-40 000	-54 568	-56	-57
Poistoeron muutos			44 877	46	46
Tilikauden tulos	-794 417	-1 037 908	-888 109	-915	-934

7.3 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Opetustoimen toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoitteet	Tehtävät	Mittarit
Palvelumme ovat ennakkoluulottomia ja ketteriä	Opiskelun tuki: kolmiportainen tuki koko koulupolun ajan; osa-aikainen erityisopetus, pienryhmät, koulunkäynnin ohjaajat ja resurssiopettaja 7–9 -luokilla	Opiskelussa pärjääminen ja opintomenestys; 3-portaisen tuen toteutuminen Lumijoen peruskoulussa
	Hyvinvoiva koulu: Yhteisöllinen oppilashuolto, hyvinvoinnin vuosikellon toteuttaminen. Yhteistyö nuorisotyön kanssa.	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit; toteutuneet teemat ja tapahtumat
	Kodin ja koulun yhteistyön kehittäminen. Vanhempaintoimikunta	Osallistuvien vanhempien määrä ja kokoontumiskerrat
	Henkilöstön osallistaminen - Lumijoen kunta, haluttu työpaikka - Henkilöstön säännölliset kehityskeskustelut, työhyvinvoinnin parantaminen	Työtyytyväisyyskyselyt, henkilöstökoulutukset. Strategian jalkauttaminen.
	Seudullisten yhteistyömahdollisuuksien edistäminen ja hyödyntäminen: Musiikki- ja kansalaisopiston palvelut. Muut seudulliset yhteishankkeet.	Kurssitarjonta Hankkeiden tuotokset
Investoimme tulevaisuuteen	Terveellinen ja turvallinen opimisympäristö: rakennuksien kunnostus ja huolto, ylläpito. Välituntipihan parantaminen.	Investointien toteutuminen. Havaittujen ongelmien ja niihin liittyvien toimenpiteiden seuranta.
	Johtamisjärjestelmän vahvistaminen: tiimien toiminta, työyhteisön kokoukset	Henkilöstön ja sidosryhmien palaute
	Kuukausittainen tarkka talouden seuranta kirjalliset raportit	Talousluvut ja ennusteet, talousarviossa pysyminen

	toteumista kuukausittain lautakunnan kokouksissa. Hyvinvoiva henkilöstö Nuorten osallistaminen: oppilaskunta- ja tukioppilastointiminta	Työhyvinvointikysely, palaute esihenkilöille, sairauspoissaolot Oppilaiden aloitteet
Meren ja luonnon äärellä on tilaa elää ja hengittää	Liikkuvat lumijokiset: välituntiliikunnan edistäminen, välkäríkioski, liikuntakerhot	Välituntivälineiden käyttöaste Kerhojen ja osallistujien määrä
Uudistumme ja uudistamme	Koulun toimintakulttuurin ja oppimisympäristöjen kehittäminen Perusopetukseen valmistavan opetuksen kehittäminen	Laadullinen arviointi

Varhaiskasvatuksen toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoitteet	Tehtävät	Mittarit
Palvelumme ovat ennakkoluulottomia ja ketteriä	Laki, varhaiskasvatussuunnitelman perusteet sekä paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma (vasu) ohjaavat toimintaa	Jokaiselle lapselle oma Vasu, Pedagoginen dokumentointi, Vasun päivitys ja arviointi, Oman toiminnan laadunarviointi
	Varhainen tuki lapselle, heti tuen tarpeen ilmettyä (kolmitasoinen tuki) - Varhaiskasvatuksen erityisopettaja VEO (100 % työaika) - Lapset puheeksi (LP) toimintamalli - Tunnetaitojen opettaminen kiusaamisen ehkäisyn pohjalla	Hallintopäätökset tehostetusta ja erityisestä tuesta, Tuen tarpeen arviointi ja VEO:n tuki ja konsultointi LP- keskustelujen ja neuvonpitojen määrä, tuki perheelle
	Avoimen varhaiskasvatuksen kehittäminen perheiden tarpeiden sekä vasun mukaisesti	Kerhojen määrä, lapsimäärät, hyödyt lapsille ja perheille, asiakastyytyväisyyskyselyt

	Lapsen kasvu ja tuki (Lakastu) moniammatillinen työryhmä	
	Lumijoen kunta, haluttu työpaikka: - Henkilöstön osallistaminen - Työhyvinvointi ja työsuhte-edut - Pieni työyhteisö, esihenkilö lähellä - Huomiota herättävä rekrytointi - Henkilöstön koulutussuunnitelma - Henkilöstösuunnitelma - Kilpailukykyinen palkka ja TVA-lisät	Työhyvinvointikyselyt Kehityskeskustelut sekä tiimikeskustelut Koulutussuunnitelman toteutuminen Työhyvinvointi ja työssä viihtyvyys Pätevät työntekijät Henkilöstökulut, työntekijämäärä Veto- & pitovoima
	Huoltajien, perheiden ja lasten osallisuus	Asiakastyytyväisyyskyselyt perheille
	Paikallinen ja seudullinen yhteistyö (työryhmät ja hankkeet) sekä yhteistyö kunnan toimijoiden kanssa, Avotyötoiminta	Yhteiset päätökset ja linjaukset Tapahtumat ja materiaalihankinnat, Avotyötoiminta työpäivät
Investoimme tulevaisuuteen	Henkilöstön koulutukset ajan-kohtaisista aiheista	Henkilöstö osaamisen, motivaation ja työskentelyn vahvistuminen
	Päiväkoti Ensilumen pihan korjaus ja muokkaus, liikunnan ja luonnonmukaisuuden lisääminen	Turvalliset ja asianmukaiset leikki-alueet lapsille
	Johtajuuden sekä henkilöstörakenteen kehittäminen, pedagogisen johtajuuden kehittäminen	Varhaiskasvatusjohtajan ja apulaismohtajan työnkuvan määrittely, henkilöstön työnkuvat ja henkilöstömäärät
	Kuukausittainen tarkka talouden seuranta kirjalliset raportit	Talousluvut ja ennusteet, talousarviossa pysyminen

	toteumista kuukausittain lautakunnan kokouksissa. Hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikysely, palaute esihenkilöille, sairauspoissaolot
Meren ja luonnon äärellä on tilaa elää ja hengittää	Luonnossa kotonaan ryhmän toiminta ja sen kehittäminen	Retket, toiminta ulkona, elämykset, lapsimäärät ryhmässä, koulutukset, materiaalihankinnat
	Luontokasvatus sekä liikuntakasvatus kaikilla lapsilla	Retket, toiminta luonnossa. Liikkuva varhaiskasvatus -hanke, materiaalihankinnat
Uudistumme ja uudistamme	Varhaiskasvatuksen kehittämisen laadukkaaksi sähköistämällä palveluita	Työajan seuranta sähköiseksi, työajan seurannan helpottuminen, työajan säästymisen helpottuminen
	Henkilöstörakennemuutokset – 2030 lakimuutos: jokaisessa lapsiryhmässä 2 korkeakoulutettua	Varhaiskasvatuksen laatu, opettajien ja sosionomien määrä, rekrytoinnin onnistuminen?

Vapaa-aika- ja kulttuuritoimen toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoitteet	Tehtävät	Mittarit
Palvelumme ovat ennakkoluulottomia ja ketteriä	Vapaa-ajan monipuoliset harrastusmahdollisuudet; Yhteistyö yhdistysten ja seurojen ja tilapalveluiden kanssa	Yhdessä toteutetut tapahtumat ja uudet harrastamisen mahdollisuudet. Yhdistysillat
	Kirjastolain määrittelemät tehtävät: tarjotaan pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin ylläpidetään monipuolista ja uudis-tuvaa kokoelmaa	Toimintatilastot, henkilöstöresurssit.

	edistetään lukemista ja kirjallisuutta tarjotaan tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedonhankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon tarjotaan tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan edistetään yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua	
	Kirjastopalveluista hoksauttaminn etsivän nuorisotyön asiakkaille Nuorten palveluohjausverkoston toiminnan tehostaminen paikallisesti ja seudullisesti Yhteistyö etsivän nuorisotyön ja sosiaalipalveluiden sekä muiden viranomaisten kesken	Osallistujamäärä Osallistuneiden nuorten määrä, koontumiskerrat Ohjautuneiden ja ohjattujen nuorten määrä
	3. sektorin toimintamahdollisuuksien tukeminen Nuoriso-, liikunta- ja yleisen kulttuuritoimen avustukset, koulutukset	Toimintakertomukset, avustusten ja koulutusten määrä
	Liikuntaneuvonnan palveluketjun parantaminen/kehittäminen yhteistyö Pohteen kanssa (asiakkaiden ohjaus liikuntaneuvontaan) yhteistyö työterveyden kanssa	Kävijämääräseuranta, liikuntaneuvonnan tilastointi/kirjaus potilastietojärjestelmään
	KouluPT -toiminnan kehittäminen: yhteistyö kouluterveydenhuollon ja koulun, sekä vanhempien kanssa	Kävijämäärätilastoinnit

	lasten ja nuorten liikuntaryhmät Vähän liikkuvien liikunnan lisääminen: matalan kynnyksen liikuntaryhmät liikuntaneuvonnan pienryhmät Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen yhteistyössä Pohteen, seurojen ja yhdistysten kanssa	Yhdessä toteutetut tapahtumat, ryhmät ja yhtenäiset toiminnan linjaukset
	Nuorten osallistaminen Nuorisovaltuusto, nuorten ja päättäjien vuosittainen tapaaminen Syrjäytymisen ehkäisy, nuorten sijoittuminen koulutukseen, työelämään ja yhteiskuntaan nuorten elämönhallintataitojen lisääminen nuorten palveluohjaus ja yhteistyö oppilaitosten/viranomaisten kanssa	Kokoontumiskerrat, käsitellyt asiat, järjestetyt aktiviteetit Hyvinvointikertomuksen indikaattorit, ohjattujen nuorten määrä
	Kuukausittainen tarkka talouden seuranta kirjalliset raportit toteumista kuukausittain lautakunnan kokouksissa. Hyvinvoiva henkilöstö	Talousluvut ja ennusteet, talousarviossa pysyminen Työhyvinvointikysely, palaute esihenkilöille, sairauspoissaolot
Meren ja luonnon äärellä on tilaa elää ja hengittää	Tapahtumien järjestäminen ja tukeminen: Lumijoki-päivät, Ahvenmarkkinat, Veteraanipäivä, Itsenäisyyspäivä, konsertit, kirjailijavieraat, näyttelyt, satuviikko, peliviikko, satutuokiot	Tapahtumatilastot. Käytetty resurssi

	Ulkoliikuntaryhmät = lenkkeilyporukat, pyöräsuunnistus, liikuntahaasteet/-kilpailut	
Investoimme tulevaisuuteen	Seudullinen yhteistyö Edistämme lukutaitoa ja innostamme lukemaan. Pidämme huolta työhyvinvoinnista ja jaksamisesta: riittävä henkilöstöresurssi asianmukaiset ja ergonomiset tilat pidetään lakisääteiset ja KVTES:in mukaiset tauot työpäivän aikana	Yhteiset hankkeet, tapahtumat ja palveluiden yhteishankinta Kirjavinkkausten määrä Sairauspoissaolot, työhyvinvointikysely, työpaikkaselvitys, henkilöstöresurssi
Uudistamme ja uudistamme	Kirjastopalveluiden uudistaminen karsimalla toimintoja, jotta työaika riittäisi kaikista olennaisimpaan. Kirjaston aineistokokoelman kehittäminen: - Kokoelma läpikäydään ja poistoja tehdään runsaasti - Aineisto houkuttelevasti esille.	Toimintatilastot Poistoja vähintään 10-20 %
	Kirjaston tilojen ajantasaistaminen: - Tilaa postipalveluille - Tarkoituksenmukainen ja ergonominen palvelutiski - Ergonomia kuntoon myös työhuoneissa. Postipalveluille tarvittavat resurssit: - henkilöstöresurssia toteuttamaan palvelua - toimivat tilat	Työpaikkaselvitys. Työhyvinvointikysely. Henkilöstöresurssi. Kirjaston lakisääteisten tehtävien toteutuminen.

Hallintokunta	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	EUR	EUR	EUR	1000 EUR	1000 EUR
Sivistys ja hyvinvointi					
Toimintatulot	332 234	239 500	213 006	219	224
Toimintamenot	-4 416 609	-4 707 327	-4 483 608	-4 618	-4 710
Toimintakate, ulkoinen	-4 084 375	-4 467 827	-4 270 602	-4 399	-4 487
Sisäiset erät					
Sisäiset kokoustarjoilut (menot)	0	0	0		
Sisäiset ruokapalvelut (menot)	-272 883	-255 942	-386 608	-398	-406
Sisäiset vuokrat (menot)	-815 865	-839 801	-783 655	-807	-823
Toimintamenot yhteensä, u + s	-5 505 357	-5 803 070	-5 653 871	-5 823	-5 940
Toimintakate, ulkoinen + sisäinen	-5 173 123	-5 563 570	-5 440 865	-5 604	-5 716
Rahoitustuotot ja -kulut	-205	0	0	0	0
Vuosikate	-5 173 328	-5 563 570	-5 440 865	-5 604	-5716
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 060	-6 600	-27 144	-1	-1
Tilikauden tulos	-5 180 387	-5 570 170	-5 468 009	-5 605	-5 717

Tulosalue	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	EUR	EUR	EUR	1000 EUR	1000 EUR
Opetustoimi					
Toimintatulot	97 529	66 000	64 856	66	68
Toimintamenot	-2 978 937	-3 037 420	-2 779 703	-2 863	-2 920
Toimintakate, ulkoinen	-2 881 408	-2 971 420	-2 714 847	-2 797	-2 852
Sisäiset erät					
Sisäiset kokoustarjoilut (menot)					
Sisäiset ruokapalvelut (menot)	-224 727	-211 608	-318 383	-328	-334
Sisäiset vuokrat (menot)	-532 157	-562 583	-448 518	-462	-471
Toimintamenot yhteensä, u + s	-3 735 821	-3 811 611	-3 546 604	-3 653	-3 726
Toimintakate, ulkoinen + sisäinen	-3 638 292	-3 745 611	-3 481 748	-3 587	-3 658
Rahoitustuotot ja -kulut	-202	0	0	0	0
Vuosikate	-3 638 494	-3 745 611	-3 481 748	-3 587	-3658
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 610	-6 600	-600	-1	-1
Tilikauden tulos	-3 645 104	-3 752 211	-3 482 348	-3 588	-3 659

Tulosalue	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	EUR	EUR	EUR	1000 EUR	1000 EUR
Vapaa-aika ja kulttuuritoimi					
Toimintatulot	61 181	38 500	42 100	43	44
Toimintamenot	-309 247	-350 347	-399 816	-412	-420
Toimintakate, ulkoinen	-248 065	-311 847	-357 716	-368	-376
Sisäiset erät					
Sisäiset vuokrat (menot)	-95 977	-93 731	-77 866	-80	-82
Toimintamenot yhteensä, u + s	-405 224	-444 078	-477 682	-492	-502
Toimintakate, ulkoinen + sisäinen	-344 042	-405 578	-435 582	-449	-458
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
Vuosikate	-344 042	-405 578	-435 582	-449	-458
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-344 042	-405 578	-435 582	-449	-458

Tulosalue	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	EUR	EUR	EUR	1000 EUR	1000 EUR
Varhaiskasvatus					
Toimintatulot	173 524	135 000	106 050	109	111
Toimintamenot	-1 128 424	-1 319 560	-1 304 089	-1 343	-1 370
Toimintakate, ulkoinen	-954 900	-1 184 560	-1 198 039	-1 234	-1 259
Sisäiset erät					
Sisäiset kokoustarjoilut (menot)					
Sisäiset ruokapalvelut (menot)	-48 156	-44 334	-68 225	-70	-72
Sisäiset vuokrat (menot)	-187 731	-183 487	-257 271	-265	-270
Toimintamenot yhteensä, u + s	-1 364 311	-1 547 381	-1 629 585	-1 678	-1 712
Toimintakate, ulkoinen + sisäinen	-1 190 787	-1 412 381	-1 523 535	-1 569	-1 601
Rahoitustuotot ja -kulut	-3	0	0	0	0
Vuosikate	-1 190 790	-1 412 381	-1 523 535	-1 569	-1601
Suunnitelman mukaiset poistot	-450	0	-26 544	0	0
Tilikauden tulos	-1 191 240	-1 412 381	-1 550 079	-1 569	-1 601

7.4. Kehitys- ja elinvoimalautakunta

Kehitys- ja elinvoimalautakunnan talousarvio on laadittu siten, että kuntastrategiassa esitetyt painopistealueet ja tavoitteet saadaan toteutumaan, kunnan talouden kantokyky huomioiden. Lautakunnan budjetti on jaettu kolmeen tulosalueeseen; toimitila-, muut- ja tukipalvelut.

Euroopassa jatkuva Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja sen mukanaan tuomat erilaiset vaikutukset Euroopan energiahuoltoon vaikuttavat Kehitys- ja elinvoimalautakunnan talousarvioon vuonna 2024 merkittäväällä tavalla kaikilla tulosalueilla; käyttötalouden menoissa on nousua etenkin energian (sähköenergia ja kaukolämpö), elintarvikkeiden ja alueiden kunnossapidon osalta. Sähköenergian osalta energian hinnan ennustettavuus on hankalaa voimassa olevan pörssihinnoittelusopimusmallin vuoksi.

Tavoitteena vuonna 2024 toimitilapalveluiden osalta on, että rakennuskannan kunto ja taso säilyvät entisellään, vaikka rakennusten ikääntyminen otetaan huomioon.

Hyvinvointialueiden vuokrasopimusten mukaiset vuokratulot kirjautuvat tulosalueen tuloksi ainakin vuoden 2025 loppuun saakka. Toimitilapalveluiden talousarviossa on varauduttu sähköenergian ja kaukolämmön sekä alueiden kunnossapitopalveluiden kustannustason nousuun.

Tukipalveluiden osalta talousarviossa on vain pieniä muutoksia. Ateriapalveluissa jatketaan portaat luomuun kehityskulkua, mutta samalla painotetaan aterioissa lähialueen tuotteita ja hankinnoissa myös taloudellisuutta.

Kehitys ja elinvoiman toiminnalliset tavoitteet 2024

Painopisteet	Tavoitteet	Mittarit
Palvelumme ovat ennakkoluulottomia ja ketteriä	Reagoimme nopeasti ja löydämme ratkaisut yhdessä asiakkaiden tarpeisiin	Positiivinen, nopea ja joustava lupakäytäntö
	Digitaalisten palvelujen lisääminen	Sähköinen rakennuslupaprosessin käyttöönotto Uudistetaan kunnan rakennusjärjestystä huomioiden hiilineutraalisuus ja energiatehokkuus
	Uusiutuvien energiamuotojen mahdollisuuksien hyödyntäminen	Sähköisen infotaulun toteuttaminen
		Maatilojen biolaitosten mahdollistaminen ja niiden lukumäärän lisääminen Ylipääntien kevyenliikenteenväylän suunnittelu

	Tiestön ja kevyenliikenteenväylien sekä muun infrastruktuurin kehittäminen Kaavoituksen toteutuminen Tonttitarjonnan monipuolistaminen, rohkea ja tehokas markkinointi	Terontien kaava-alueen suunnittelun jatkuminen Uusien kaavojen valmistuminen
Investoimme tulevaisuuteen	Ketterät asiantuntijapalvelut, palvelualltius Ajanmukainen ja turvallinen oppimisympäristö Vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksien kehittäminen Lähiympäristön ja erityisesti keskusta-alueen viihtyvyyden lisääminen, tori-alueen käytön monipuolistuminen	Asiakaskokemus, asiakastyytyväisyystutkimukset, digitaalisten palveluiden kehittäminen Päiväkodin ja koulun tilojen toimintakunnon ylläpitoon keskittyminen Liikuntamahdollisuuksien lisääminen ja vanhojen liikuntapaikkojen toimintojen kehittäminen Kunnan puisto- ulkoilu-, liikunta- ja viheralueiden kokonaissuunnitelman toteutuksen loppuunsaattaminen.
	Kuukausittainen tarkka talouden seuranta kirjalliset raportit toteumista kuukausittain lautakunnan kokouksissa. Hyvinvoiva henkilöstö	Talousluvut ja ennusteet, talousarviossa pysyminen Työhyvinvointikysely, palaute esihenkilöille, sairauspoissaolot
Meren ja luonnonäärellä on hyvä elää	Joukkoliikenteen turvaaminen Terveelliset ruokailutottumukset lähiruoka huomioiden	Joukkoliikenteen vuorojen säilyminen tai kasvaminen Kunta panostaa luomu- ja lähiruuan osuuden kasvattamiseen kunnan tarjoamissa ateriapalveluissa Terveellisten elämäntapojen edistäminen

	Yhteiset tapahtumat, yhteistyö seurakunnan ja yhdistysten kanssa Merellisyyden korostaminen	Matkailun ja vapaa-ajan markkinoinnin sekä tarjonnan lisääminen Opasteiden ja merellisen informaation määrän ja laadun lisääminen
Uudistumme ja uudistamme	Näkyvä Lumijoki, aktiivinen viestintä Työhyvinvoinnin seuraminen Kuntalaisten osallistaminen	Eri viestintäkanavien tehokas käyttö Medianäkyvyyttä ulkopuolisissa medioissa esimerkiksi lehdissä ja nettijulkaisuissa Sairaspoissaolojen vähentäminen ja ennaltaehkäisy, työtyytyväisyyden paraneminen Kuntalaisten mielipiteiden mukaan ottaminen budjetointiin. Kuntalaisaloitteiden määrä

Hallintokunta	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	EUR	EUR	EUR	1000 EUR	1000 EUR
Kehitys ja elinvoima					
Toimintatulot	360 045	631 537	689 026	710	724
Toimintamenot	-2 279 480	-2 251 972	-2 080 134	-2 143	-2 185
Toimintakate, ulkoinen	-1 919 435	-1 620 435	-1 391 108	-1 433	-1 461
Sisäiset erät					
Sisäiset kokoustarjoilut (tulot)	0	0			
Sisäiset kokoustarjoilut (menot)	0	0			
Sisäiset ruokapalvelut (tulot)	272 883	255 942	386 608	398	406
Sisäiset vuokrat (tulot)	1 713 525	1 499 741	1 258 914	1 297	1 323
Sisäiset vuokrat (menot)	-571 929	-637 183	-456 058	-470	-479
Toimintamenot yhteensä, u + s	-2 851 409	-2 889 155	-2 536 192	-2 612	-2 665
Toimintakate, ulkoinen + sisäinen	-504 956	-501 935	-201 644	-208	-212
Rahoitustuotot ja -kulut	-6	0	0	0	0
Vuosikate	-504 963	-501 935	-201 644	-208	-212
Suunnitelman mukaiset poistot	-484 264	-454 400	-795 647	-799	-802
Tilikauden tulos	-989 226	-956 335	-997 291	-1 007	-1 014

Tulosalue	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	EUR	EUR	EUR	1000 EUR	1000 EUR
Toimitilapalvelut					
Toimintatulot	103 898	472 800	484 104	499	509
Toimintamenot	-717 591	-922 130	-860 167	-886	-904
Toimintakate, ulkoinen	-613 693	-449 330	-376 063	-387	-395
Sisäiset erät					
Sisäiset kokoustarjoilut (menot)		0			
Sisäiset vuokrat (tulot)	1 331 935	1 043 078	940 806	969	988
Sisäiset vuokrat (menot)	-466 167	-564 666	-392 126	-404	-412
Toimintamenot yhteensä, u + s	-1 183 757	-1 486 796	-1 252 293	-1 290	-1 316
Toimintakate, ulkoinen + sisäinen	252 076	29 082	172 617	178	181
Rahoitustuotot ja -kulut	-5	0	0	0	0
Vuosikate	252 071	29 082	172 617	178	181
Suunnitelman mukaiset poistot	-396 998	-387 300	-598 791	-602	-605
Tilikauden tulos	-144 927	-358 218	-426 174	-424	-423

Tulosalue	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	EUR	EUR	EUR	1000 EUR	1000 EUR
Muut palvelut					
Toimintatulot	105 988	63 650	107 650	111	113
Toimintamenot	-746 225	-601 172	-485 200	-500	-510
Toimintakate, ulkoinen	-640 237	-537 522	-377 550	-389	-397
Sisäiset erät					
Sisäiset vuokrat (menot)	-6 466	-6 873	-5 850	-6	-6
Toimintamenot yhteensä, u + s	-752 691	-608 045	-491 050	-506	-516
Toimintakate, ulkoinen + sisäinen	-646 703	-544 395	-383 400	-395	-403
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
Vuosikate	-646 703	-544 395	-383 400	-395	-403
Suunnitelman mukaiset poistot	-79 466	-59 300	-189 056	-189	-189
Tilikauden tulos	-726 169	-603 695	-572 456	-584	-592

Tulosalue	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	EUR	EUR	EUR	1000 EUR	1000 EUR
Tukipalvelut					
Toimintatulot	150 158	95 087	97 272	100	102
Toimintamenot	-815 664	-728 670	-734 767	-757	-761
Toimintakate, ulkoinen	-665 506	-633 583	-637 495	-657	-658
Sisäiset erät					
Sisäiset kokoustarjoilut (tulot)		0			
Sisäiset kokoustarjoilut (menot)		0			
Sisäiset ruokapalvelut (tulot)	272 883	255 942	386 608	398	406
Sisäiset vuokrat (tulot)	381 589	456 663	318 108	328	334
Sisäiset vuokrat (menot)	-99 296	-65 644	-58 082	-60	-61
Toimintamenot yhteensä, u + s	-914 960	-794 314	-792 849	-817	-822
Toimintakate, ulkoinen + sisäinen	-110 330	13 378	9 139	9	21
Rahoitustuotot ja -kulut	-1	0	0	0	0
Vuosikate	-110 331	13 378	9 139	9	21
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 800	-7 800	-7 800	-8	-8
Tilikauden tulos	-118 131	5 578	1 339	1	13

8. INVESTOINTIOSA

Investoinneissa Lumijoki jatkaa kuntastrategiassa määriteltyjen tavoitteiden mukaisten kunnan palveluiden ja painopisteiden sekä kuntalaisten asumisviihtyvyyttä lisäävien hankkeiden toteuttamista.

TA24 INVESTOINNIT				TP2022	TAE2023	TAE 2024	TS 2025	TS2026
Tiliryhmä				€	€	€	€	€
TILI KP PROJ								
Yleishallinto				9000				
Osakkeet	Osakkeet ja osuudet	1212	8000	menot				
	Osakkeet ja osuudet	1212		tulot	1 000			
				netto	1 000			
Aunto-osakkeet (Kerrostalohanke)					-50 000			
Tonttimaat	Maa- ja vesialueet	1100	8015	menot	-50 000	-40 000	-50 000	-50 000
	Maa- ja vesialueet	1100	8015	tulot	20 000	20 000	20 000	20 000
				netto	-30 000	-20 000	-30 000	-30 000
Dynasty versiovaihto				Aineettomat hyödykkeet	1005	8017	menot, netto	
Kaavoitus				Aineettomat hyödykkeet	1010	8615	menot, netto	-20 611
Ruutikankaan liittymä (8-tie)				Aineettomat hyödykkeet	1010	8020	menot, netto	-168 885
Ruutikankaan kehittäminen				Aineettomat hyödykkeet	1010	8021	menot, netto	-150 000
Maa- ja vesialueet				menot	-14 933			
				tulot	38 064			
				netto	23 131			
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta				9200				
Varhaiskasvatus Wilma				Aineettomat hyödykkeet	1005	8405	menot, netto	-10 800
Kehitys- ja elinvoimautakunta				9300				
Työajanseuranta						-15 000		
Liukkaudentorjuntamateriaalivaraston rakentaminen							-70 000	
Kaavateiden rakentaminen				Maa- ja vesialueet	1130	8606	menot, netto	-39 450
Kevyenliikenteen väylien rakentaminen				Maa- ja vesialueet	1130	8612	menot, netto	-428 749
Uuden kaava-alueen rakentaminen				Maa- ja vesialueet	1130	8638	menot, netto	-7 666
Ristitien silta				Aineettomat hyödykkeet	1005	8648	menot, netto	-100 000
Kaavateiden korjaussuunnittelu				Kiinteät rakenteet ja laitteet	1150	8630	menot, netto	-12 138
Luontotien kunnostus (sis.korjauksen suunnittelu)				Maa- ja vesialueet	1130	8640	menot, netto	-19 983
Virkistysalueiden kehittäminen				Maa- ja vesialueet	1130	8613	menot, netto	-25 010
Ulkokuntoilupaikka								
Toukolantien leikkipaikka								
Varjakan leikkipaikka								
Koulun leikkipaikat								
Päiväkodin pihan saneeraus							-96 000	
Tuki max. 30 % 24 000 eur							28 000	
Urheilukentän saneeraus								-100 000
Viinavuoren uimamonttu				Maa- ja vesialueet	1130	8636	menot	-19 858
Tuki max. 45 % 60.750 eur				Maa- ja vesialueet	1130	8636	tulot	12 400
Kiinteistökorjaukset				Hallinto- ja laitosrakennukset	1115	8623	menot	-80 034
Koulun astiapesukone								-140 000
Koulun lattia				Rakennukset opetus- ja kultt.toimi	1115			-40 000
Koulun akustiikka				Rakennukset opetus- ja kultt.toimi	1115			-60 000
Vanha terv.as purku ja saneeraus					1115			-20 000
Varjakan laituiden kunnostus				Kiinteät rakenteet ja laitteet	1150	8637	menot, netto	-20 000
Energiainvestointi				Kiinteät rakenteet ja laitteet	1150	8641	tulot	-5 726
Aurinkopaneelit päiväkotit, kirjasto, lumilyhty ja koulu								-30 000
Tuki max. 30 % 40.000 eur				Kiinteät rakenteet ja laitteet	1150	8641	tulot	10 968
Yo. kiinteistöjen lamppujen vaihtam. Led-pohjaisiksi								
Varjakan päälaiturin saneeraaminen (EAKR-rahoitus)				Kiinteät rakenteet ja laitteet	1150	8642	menot	-229 911
Tuki max 60 % 150.000 eur								137 947
Tekojäärata				Kiinteät rakenteet ja laitteet	1150	8644	menot	-415 387
Tuki max 30 % 108.000 eur								92 000
Kiinteistöhoiton traktori				Koneet ja kalusto	1170	8643	menot, netto	
Koulun piha-alueen viiht.parantaminen				Kiinteät rakenteet ja laitteet	1150	8628	menot, netto	-80 000
Vanhan ampumaradan kunnostaminen				Maa- ja vesialueet	1130	8639	menot	-20 000
Tuki max 30 % 30.000 €								-69 816
Päiväkodin uudisrakentaminen				Rakennukset opetus- ja kultt.toimi	1115	8645	menot, netto	-750 829
sis päiväkodin kalusteet 80000 €								-740 000
Hyvinvointikeskus				Rakennukset sos. ja terv.toimi	1115	8646	menot, netto	-516 882
YHTEENSÄ				menot	-2 841 142	-2 590 000	-846 000	-1 110 000
				tulot	292 379	20 000	48 000	20 000
				netto	-2 548 763	-2 570 000	-798 000	-1 090 000
				inv.varaukset	750			-450 000